

Zdravíme paní
ANNA HEJTMÁNEK
Illinois

50 centů

TELEFONY:
(312) 749-1891
(312) 749-1898

6426 WEST
CERMAK ROAD
BERWYN, IL.
60402

DENNÍ HLASATEL

(USPS 092670)

THE OLDEST CZECHOSLOVAK DAILY NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

Czechoslovak Daily Herald

VOL. XCVI

SECOND CLASS
POSTAGE PAID AT
BERWYN, ILLINOIS

Established 1891

ČTVRTEK 13. ČERVENCE 1989 - Čís. 52

THURSDAY, JULY 13, 1989

O znečištění životním prostředím v ČSSR

M. S. -RFE

Zpráva neoficiální Východoevropské informační agentury uvedla, že se začátkem června sešlo v Praze v ulici Na příkopech asi dvacet přátel, aby u příležitosti mezinárodního Dne životního prostředí, vyhlášeného Organizací spojených národů, upozornili na závažné ekologické problémy. Skupina se vydala po pěší zóně s transparentem 'At' žije čistý vzduch!' a se stylizovaným plakátem s textem 'Dusím se!' a prošla celou pěší zónou. Na rohu Panské ulice byla akce pro silný dešť' ukončena.

Zpráva by správně měla dodat ještě několik slov o kvalitě či spíše nekvalitě onoho deště, protože proti jeho složení by možná taky šlo protestovat. Do jaké míry je takový spad ekologicky únosný, to je do konce jedna z otázek, kterou musí příslušné vědy dále zkoumat. Byť už je dávno jasné, že onen koloběh, ze kterého se nic na světě nemůže vyvázat, je ve velkém nepořádku. A že se hned a všestranně musí udělat vše pro jeho ozdravení.

Prosadit tuto nutnost v konkrétních podmínkách není ovšem vůbec jednoduché. O tom už se dlouhá léta přesvědčují i v tomto ohledu pokročilé země. Tím spíš země méně pokročilé, mezi něž je nutno

(Pokr. na str. 2)

Dodrží se sliby dané komunistickou stranou v Maďarsku?

V. -rfe/m.

V budově Národního shromáždění v Budapešti byl 12. VI. zahájen dialog, jehož politický význam a dosah lze sotva docenit. Jeho cílem není nic menšího, než svobodné volby za účasti neomezeného počtu politických stran a vytvoření pluralistické demokratické společnosti západního typu, a to se zdráhavým, nicméně s těžší odvolatelným souhlasem komunistické strany -jistě však ne bez období ústupkových bojů. Hlavními partnery v dialogu jsou komunistická strana a takzvaný 'opoziční kulatý stůl', sdružení devíti předních opozičních skupin. Třetí stranou u konferenčního stolu jsou sociální a politické organizace jako Ústřední rada odborů, Vlastenecká lidová fronta a podobně, organizace, o jejichž závislosti na komunistické straně nelze pochybovat.

Opozice chtěla původně vyjednávat jen s komunistickou stranou a odmítala účast organizací, které považuje za pouhá prodloužená ramena vládnoucí strany. Na předběžných rozhovorech přistoupila na dohodu, která zahrnuje jejich přítomnost, když nebylo vyhnutí,

Pokračování na str. 10

Reforma leteckých služeb

Anthony Harrigan

Když senátor Edward Kennedy z Massachusetts poprvé propagoval deregulaci leteckých společností, mnozí Američané si mysleli, že je to výborná myšlenka. I konzervativci brzo se přidali na stranu zastánců deregulace leteckých služeb. Dá se dnes ale pochybovat o tom, že mnoho Američanů pokládá deregulaci za nejlepší vynález.

Začátkem tohoto jara jsem si

zakoupil u British Airways letenku do Londýna a zpět. Za let přes Atlantik jsem zaplatil něco málo přes 550 dolarů. Porovnejme to s cenou za zpáteční letenku mezi Washingtonem, D. C. a Savannah, Ga. . Když jsem psal tento článek, let tam a zpět stál 570 dolarů. Je samozřejmě nesmysl platit více za let do Savannah než za let do Anglie, ale takový je případ s nespočetnými cenami letenek.

Pokračování na straně 3

Argentinský prezident Carlos Menem mluví s reportéry v Buenos Aires v pondělí, jeho první den v úřadu. Menem oznámil úsporná opatření ve snaze kontrolovat stále stoupající inflaci.

BUENOS AIRES - Argentina

Minulou sobotu se ujal úřadu nově zvolený argentinský prezident Carlos Saul Menem. Ve svém projevu zdůraznil, že národ stojí tváří v tvář době přísných úsporných opatření a bude muset

přinést oběti, aby překonal nejhorší ekonomickou krizi ve své historii. V neděli pak prohlásil, že se bude snažit o znovuoobnovení diplomatických styků s Anglií a že se postará o to, aby bylo

Pokračování na straně 2

Úzkostlivé lpění na zfalšované historii

R. -RFE

Ze je Československo uprostřed východní Evropy jednou z posledních ortodoxních rezervací, to se projevilo opět naprosto dokonale:prázdný rituál oslav konce druhé světové války, tak jak byl letos předveden ve sjezdovém sále Parku kultury nebo na Olšanských hřbitovech, kontrastuje ovšem tentokrát už velice ostře se způsobem, kterým na novodobou evropskou historii začínají pohlížet naši nejbližší sousedé. Sovětská veřejnost byla například v předvečer výročí konfrontována v televizní dokumentaci s tezí, zda Stalin a Hitler netvořili jen dvě stránky téže mince totalitní moci a diktatury nekontrolovatelného despoty. Sovětská televize ji podložila výpověďmi očitých svědků, konkrétně Stalinova a Molotovova někdejšího

Pokračování na straně 3

Chemické zbraně proti vlastnímu lidu

(Glasnost nebo perestrojka?) E. K. -RFE

Dne 9. dubna t. r. došlo v gruzínském hlavním městě Tbilisi k demonstraci, při níž zahynulo 20 osob. Původní dohady, že úřady nasadily proti demonstrantům nejen slzný plyn, se potvrdily. Ještě dnes jsou v nemocničním ošetřování lidé, jejichž zranění potvrzují skutečnost, že použitý plyn patří do kategorie chemických, životu nebezpečných zbraní. Podle vyjádření gruzínského ministra zdravotnictví, Irakla Menagarishviliho, dvě osoby na následky zranění, způsobeným plynem, zemřely. Léčení ostatních je o to těžší, že vláda zpočátku

Pokračování na str. 3

O znečištění...

počítat i Československo. Teprve v poslední době se tu začínají ekologické problémy brát vážněji. Existuje už sice delší doba vědomost o akutních stavech v tom či onom ohledu. Ale pokud nejde o případ tak okatý, jako jsou holé stráně Krušných hor, zatajovala se pravdivá čísla o stavu a důsledcích zhoršeného životního prostředí jako nejvyšší státní tajemství. A vlastně v tomto ohledu neexistuje úplná otevřenost podnes.

Pravdivější informace ovšem silně povzbudily zájem veřejnosti o problematiku ochrany životního prostředí. Doposud se jím ve velmi omezeném rozsahu zabýval obětavý, leč shora přehlížený Svaz ochránců přírody, občas nějaký ten publicista, pokud mu téma v redakci prošlo, a pak - patrně v tomto smyslu nejpoblábnější - Brontosaurus, aktivita, kterou patronuje Svaz mládeže, což jí v očích veřejnosti dosti handicapuje - ovšemže neprávem; obětaví mladí lidé tady už za minulá léta dosáhli v řadě lokálních akcí velkých úspěchů. A teď už SSM - ve snaze nějak prokázat, že se o zájmy mladých lidí skutečně stará - dokonce povolil daleko volnější ekologické debaty při jím organizovaném setkání ve Vimperku, kam konečně pozvali také všelijaké 'zelené' západní iniciativy, donedávne zavrhané jako netřídni, pacifické, imperialismu posluhující. A tak se na Šumavě tentokrát diskutovalo velmi svobodně i o skutečném bezpečí či nebezpečí atomových elektráren, o ozónové vrstvě a právě taky o kyselých deštích, které se na účastníky možná snášely stejně mocně, jako na pražské demonstranty.

Situace je skutečně katastrofální. Všeobecně požitelnou vodu má dnes minimum přístupných místních zdrojů. Například v jižních Čechách - právě tam, kde mladí lidé z celého světa zasedali - nevyhovuje z nich normě více než čtvrtina. Podnik Povodí Vltavy prodává Jihočeským vodovodům a kanalizacím za stejnou cenu vodu jakékoli-tedy i nehorší-kvality, čímž roční náklady na její úpravu převyšují tržbu podniku za její odběr o skoro 70 miliónů korun. Onu špatnou kvalitu vody způsobují odpady do ní vypouštěné, například fosfáty ze saponátů. Na základní vyčištění jihočeských řek by bylo třeba okamžitých investic ve výši 600 miliónů korun, které nejsou a kdyby byly, neměl by je kdo prostavět. V Praze se připravuje už dávno zcela nutná čistička odpadů dlouhá léta, takže si její stavba vyžádá astronomických nákladů. U jejich původu stojí ve všech případech naprosto zdiskreditované centrální hospodářství, které rabovalo kde mohlo, a na tom stavělo takzvanou vysokou životní úroveň. Dnes a zítra za to bude muset platit celá společnost, nedotazovaná ovšem na to, zda souhlasí s takovýmto loupežnickým přístupem k národnímu bohatství.

Veřejnost je ovšem právě tady snadno manipulovatelná. Když se jí slibují nižší ceny, je mnohdy ochotna velmi krátkozrace souhlasit s lecjakým vandalstvím. Tady mohou velmi zapůsobit právě ekologicky uvědomělí mladí lidé - jak už se to leckde stalo v západním světě, kteří hájí svou vlastní ohroženou budoucnost, svoje děti, své zdraví. A zdá se, že takových mladých lidí konečně přibývá i v Československu. Zajímavým způsobem to - zdá se - pochopilo vedení Československé strany socialistické, které se začalo rozhodným způsobem zajímat o velmi konkrétní ekologické náměty. A její Svobodné slovo má skoro denně několik takzvaně 'zelených' námětů, zpracovaných zasvěceně a otevřeně. Tohle čtení vzbuzuje větší naděje než pořád omílané - mnohdy jen teoretické - vládní miliardy na ekologické investice. Pouze jejich efektivní realizace může pozdvihnout tolik potřebné ekologické povědomí obyvatel, kteří se dnes přírody a jejích produktů obávají čím dál víc.

ZPRÁVY ZE SVĚTA

BUENOS AIRES - Argentina...

zapomenuto na porušování lidských práv argentinskou armádou v letech sedmdesátých a aby v tomto ohledu byla nastoupena nová cesta. Jeho nová peronistická vláda také oznámila svůj mimořádný ekonomický program tvrdých úsporných opatření, mezi která patří drastická devaluace argentinské měny, velká zvýšení tarifů veřejných podniků a zmrazení cen.

VARŠAVA - Polsko

Prezident Bush zahájil svoji desetidenní evropskou cestu návštěvou Polska, kam přiletěl minulou neděli. Na letišti byl uvítán polským vůdcem generálem Wojciechem Jaruzelskim, který ho nazval 'eminentním politikem a státníkem'. Bush v odpovědi složil poklonu Jaruzelskimu i polské vládě, že prokázala dostatečnou moudrost a kuráž uspořádat volby za účasti opozice ze strany Solidarity. Jinak prezident se pochvalně vyslovil o nové liberalizaci polského politického života, ale důrazně upozornil, že Poláci stále budou muset čelit těžkým ekonomickým časům. Rovněž ujasnil, že Polsko nemůže čekat ani od Spojených států ani od jiných průmyslových národů velké finanční dotace. Během své návštěvy Varšavy a později Gdaňska prezident Bush ohlásil dodatečné kroky, jež budou podniknuty k povzbuzení soukromých investic a k zajištění další hospodářské pomoci. Bush sám přislíbil za Spojené státy 150 miliónů dolarů; 100 miliónů dolarů má jít soukromému ekonomickému sektoru, 50 miliónů na zařízení proti znečištění prostředí. Prezident navštíví také Maďarsko a koncem týdne Francii, kde se bude podílet na výroční vrcholné schůzce sedmi světových průmyslových národů a na oslavách 200. výročí francouzské revoluce.

MOSKVA - Sovětský svaz

Sovětský prezident Michail Gorbačov prohlásil podle tiskové agentury TASS před odjezdem domů z vrcholné schůzky představitelů vojenského svazku národů sovětského bloku, která se konala v Bukurešti v Rumunsku, že aliance Varšavské smlouvy jednoho dne se může přeměnit z vojensko-politického svazku na svazek politicko-vojenský, a že by mohlo dojít k rozpuštění vojenských bloků. V Budapešti byl zase v rozhlasu citován nový maďarský vůdce Rezso Nyers, který měl prohlásit, že mezi členskými státy Varšavské smlouvy jsou značné rozdílnosti v názorech a že vojenská důležitost této aliance je v úpadku.

Nový sovětský parlament odmítl potvrdit ve funkci ministra pro zahraniční ekonomickou politiku Vladimira Kamentseva a ministra železnic Nikolaje Konareva, který v této funkci působil od roku 1982. Za důvod byla udána špatná železniční služba a nedostatečná bezpečnost v železniční dopravě. Dále sovětský parlament zbavil místa prvního náměstka předsedy Nejvyššího soudu Sergeje Guseva zřejmě pro jeho spojení se zdiskreditovanou politikou v době před Gorbačovem. Někteří členové parlamentu při této příležitosti prohlašovali, že zvolení soudcové by se měli vzdát členství v komunistické straně.

Sovětská vojenství činitelé doznali minulý týden, že nevěděli, že jedna z jejich tryskových stíhaček letí bez pilota dalších 600 mil, skoro přes půlku Evropy, dokud západní prostředky neohlásily zřícení tohoto letadla v Belgii. Při zřícení letadla byl zabit jeden mladý Belgičan.

HAVANA - Kuba

Kubánský vojenský soud odsoudil k trestu smrti několikrát vysoce vyznamenaného tříhvězdičkového generála Arnalda Ochoa Sancheze a spolu s ním další tři důstojníky. Další 10 obžalovaných bylo odsouzeno k dlouhým vězeňským trestům. Ochoa se měl podílet na pašování drog - marihuany a kokainu z Jamaiky a Kolumbie prostřednictvím Medellinova kartelu přes Kubu do Spojených států. Obžalovaní měli též přijmout úplatky ve výši 3.4 miliónu dolarů. Kubánský Nejvyšší soud pak minulou neděli zamítl žádost o milost podanou Ochoovými obhájci. Někteří diplomaté v Havaně tvrdí, že Fidel Castro, jehož nejužším spolupracovníkem Ochoa byl, by mu mohl trest smrti změnit.

RÍM - Itálie

Zahraniční ministr Giulio Andreotti dostal mandát, aby vytvořil novou italskou vládu, v pořadí 49. od skončení druhé světové války. Itálie je bez vlády od 19. května, kdy rezignoval ministerský předseda Ciriaco de Mita. Novinové zprávy uvádí vyjádření socialistického vůdce Bettina Craxiho, že se proti Andreottimu nepostaví.

ATHÉNY - Řecko

Řecké konzervativně-komunistické vládní koalici byla minulou neděli odhlasována v parlamentě důvěra, čímž byla připravena cesta k zahájení soudního stíhání bývalého ministerského předsedy Andrease Papandreou a dalších poražených socialistů, kteří jsou v podezření, že jsou zapleteni v multimiliónovém skandálu týkajícího se zbraní a bankovníctví.

 Czechoslovak Daily Herald 			
Established 1891 <i>The Denny Hlasatel</i>			
6426 W. Cermak Rd., Berwyn, Ill. 60402 Tel.: (312) 749-1891 and 749-1898 Second class postage paid at Berwyn, Ill.			
Published Tuesdays,		Thursdays and Sundays, except holidays	
SUBSCRIPTION PRICES (Ceny předplatného):			
		KANADA: in U.S. dollars	
		DAILY and SUNDAYS (Denní a nedělní)	
DAILY and SUNDAYS (Denní a nedělní)		SUNDAYS ONLY (nedělní pauze)	
3 months	22.00 dol.	3 months	28.00 dol.
6 months	40.00 dol.	6 months	50.00 dol.
12 months	78.00 dol.	12 months	95.00 dol.
		SUNDAY ONLY (nedělní pauze)	
	12.00 dol.		14.00
	22.00 dol.		25.00
	40.00 dol.		45.00
OVERSEAS: in U.S. dollars			
3 months	32.00	18.00	
6 months	60.00	30.00	
12 months	115.00	58.00	
Denny a Nedělní Hlasatel je otevřenou tribunou pro všechny čtenáře, bez rozdílu politické či spolkové příslušnosti a náboženského vyznání. Upozorňujeme, že redakce se nemusí vždycky s uveřejněnými články ztotožňovat. Redakce si vyhrazuje právo zkracovat zaslané články. Zaslané rukopisy se nevracejí. Za změnu adresy účtujeme 1.00 dolar.			

Deregulace leteckých služeb se nevyplatila lidem, kteří potřebují létat. Melvin A. Brenner, bývalý místopředseda leteckých společností TWA a American Airlines, napsal dopis novinám The New York Times letos v dubnu, v němž uvedl, že cena letenek je "nyní všeobecně dvakrát, třikrát a někdy ještě vícekrát nižší, než byla za regulování leteckých služeb." Je-li tomu tak, jakou pak cenu tedy měla deregulace? Určitě se to nedá ospravedlnit podmínkami prospěšnosti pro cestující veřejnost.

Ale to není všechno. Před deregulací leteckých služeb měla malá města a města střední velikosti dobrou leteckou službu. Dneska si tyto komunity stěžují neustále, že byly zbaveny těchto služeb. Namísto spolehlivých a dobře zařízených leteckých společností se objevily přechytlivé nové malé letecké společnosti používající malých letadel a mající takový letecký personál, který není na stejné úrovni personálu velkých leteckých společností. Mnoho lidí létá těmito malými dopravními letadly s velkou obavou o svoji bezpečnost - s obavou ospravedlněnou. Velké oblasti země jsou vlastně zbaveny nutných leteckých služeb - například stát

Montana. Bez leteckých služeb jsou obchodní možnosti takových komunit těžce omezeny.

Pokud není něco v pořádku s deregulací leteckých společností, pak by výkonná i zákonodárna moc se neměla rozpakovat vyzvat k návratu k předání leteckých linek spolehlivým leteckým společnostem. Deregulace fungovala dobře v případě železnic, ale ne u leteckých společností. Kdysi slavné letecké společnosti Ameriky, věhlasné pro svoji znamenitou bezpečnostní pověst a výtečné zařízení, utrpěly hrozné finanční ztráty. Rada se jich zhroutila nebo byla donucena splynout s jinou společností, což bylo stejně nešťastné. Letecké společnosti zakoupili finančníci bez zkušeností, jak vést a řídit leteckou společnost. V nedávných letech došlo k mnoha neštěstím a byly podány důkazy o nedostatečné údržbě letadel způsobené finanční tísni těchto leteckých společností.

Pro hospodářské dobro země a pro pohodlí veřejnosti jsou nutné finančně silné, dobře vybavené a dobře udržované letecké společnosti sloužící stovkám komunit, nejenom několika střediskům. Bushova administrativa má možnost převzít vedení ve vytvoření

lepšího leteckého systému, založeného na rozvržení linek. Výsledkem by mohlo být nějaké nařikání ideologických fanatiků, ale ohromná většina obchodních cestujících i ostatních pasažérů se jistě postaví za rozumnější systém s přiměřenou strukturou jízdného.

LIMA - Peru

Pod autobusem vezoucím sovětské rybáře vybuchla bomba. Výbuchem bylo zraněno 20 sovětských turistů. Policie dává vinu maioistické teroristické organizaci Shining Path, která v minulosti si vybírala za svůj cíl sovětské občany a diplomaty.

Úzkostlivé lpění...

tlumočníka Bereškova, který vzpomíná, jaký obdiv Stalin k Hitlerovi na začátku války choval, jak mu především imponovaly Hitlerovy zákroky proti domácí opozici a jak při vyjednáváních o německo-sovětském paktu o neútočení odhadoval reakce nacistických pohlavárů stejně snadno a přesně jako své vlastní.

V Pobaltí jsou oficiální sdělovací prostředky ještě o kus dál: žádají zveřejnění tajných protokolů, které musely sovětsko-fašistický pakt provázet a v jejichž důsledku si Stalin a Hitler rozdělili Polsko a Rudá armáda anektovala Litvu, Lotyšsko a Estonsko. V Polsku se letos, kdy od začátku druhé světové války uplyne půl století, konečně i oficiálně přiznalo to, co celý národ už řadu desetiletí věděl: že mrtvé polské důstojníky v hromadném hrobě u Katynu mají na svědomí sovětské vojáci a nikoli nacisté. Komise, složená z polských a sovětských historiků, se kromě toho už delší dobu snaží o to, aby se klubko lží a polopravd, otravující polsko-sovětské vztahy de facto od jejich zrodu, jednou provždy rozmotalo.

Bohorovný postoj československého režimu, jeho úzkostlivé lpění na jednou zfalšovaném výkladu historie, vypadá v tomto kontextu dvojnásob uboze: vždyt' už to bude pomalu tak, že oficiální sovětské publikace pro zahraničí, budou muset vycházet ve dvojí verzi, z nichž jedna bude 'upravována' podle ideologických potřeb ortodoxních soudruhů v jejich rezervacích. To by bylo ostatně docela schůdné řešení, kdyby si v československém případě nenárokovali tito soudruzi jako sféru svého vlivu hned celý stát. Přitom je těch 'bílých míst' ve vztahu k Sovětskému svazu, o kterých by se v zájmu opravdového a trvalého uvolnění v Evropě mělo začít okamžitě mluvit, celá řada. A to i za předpokladu, že by snad měla ještě nějakou chvíli platit nedávná hrozba šéfredaktora Rudého práva Hořejšho, že 'v naší generaci' se rok 1968 - a tedy i fakt tehdejší sovětské invaze do Československa prý 'přehodnocovat nebude'. Dobře, zůstaňme u výročí události o třiatřicet let starších, kdy sovětské vojáky přijeli do Československa ještě jako osvoboditelé a nikoli okupanti. Ptejme se však, jak to doopravdy bylo. Podle slov Františka Pitry ve sjezdovém paláci nebude údajně - a ted' cituje doslova - "... nikdy zapomenuta pražská operace vítězné sovětské armády". Alexandr Solženicyn dokládá v Souostroví Gulag, že to byla vojska generála Vlasova, jednoho z úhlavních nepřátel Rudé armády, která se v posledních dnech války obrátila proti nacistům a Prahu zachránila. Neosvobodili jsme se však nakonec tak trochu i sami? Co například pražské povstání? Německá vojska složila přece zbraně po jednáních s Českou národní radou a fašistické Německo kapitulovalo 8. května. Sovětská vojska dorazila do Prahy každopádně až den po válce, a chceme-li učinit historické pravdě zadost, musíme mimo jiné veřejně přiznat, že oslavujeme - coby státní svátek - den, kdy sovětská vojska zaujala své postavení na dohodnuté demarkační linii. Z ní se pak, jak známo, nehla řada měsíců a mnozí nezávislí historikové jsou přesvědčeni, že to byla mimo jiné i tato zhruba půlroční přítomnost sovětských vojsk v 'osvobozeném' Československu, která pomohla komunistům do sedla. V jejich stínu si tato strana zajistila silné postavení ve státní správě pod jejich záštitou byly provedeny i hlavní hospodářské změny - pozemková reforma a znárodnění.

A to všechno by byl teprve začátek cesty za historickou pravdou v Československu. Dalším krokem by mohla být veřejná diskuse o tom, jak vlastně probíhal - pod 'ochranou' sovětských oddílů a sovětské policie onen plebiscit na Podkarpatské Rusi, toto údajně spontánní lidové hnutí', po němž se za účasti předválečného Československa stala Zakarpatská Ukrajina, patřící k Sovětskému svazu. U bilance, nač to 'vyvrcholení národně osvobozenického boje našeho lidu a osvobození naší vlasti sovětskou armádou' ve skutečnosti přišlo, bychom mohli hned zůstat a ptát se například, kolik to dělalo třeba v přepočtu na uranovou rudu...

Místo otázek, na jejichž kladení jež vzhledem k historickému odstupu už nejvyšší čas, se však z tribun ozývají jen prefabrikované fráze, a v ulicích se 'ozbrojené složky' místo na přehlídkách, předvádějí v akci - starají se o hřbitovní klid, není náhodou, že tahle 'bojová tradice' byla založena právě na výročí tragedie, při níž se z někdejších osvoboditelů stali okupanti. Řešení to však rozhodně není - spíš křeč.

Chemické zbraně...

nasazení plynu popírala a do dnešního dne jej neidentifikovala.

Deník sovětského ministerstva obrany Krasnaja zvezda pouze přiznal, že hlavní látkou, kterou plyn obsahuje, je chloroacetofenon. Na Západě se tato látka používala při výrobě plynu, který je znám pod zkratkou 'CN'. Podle sdělení dr. Alistaira Haya z leedské univerzity ve Velké Británii, byl tento plyn vyvinut v době první světové války ve Spojených státech. V první polovině našeho století byl pak používán proti demonstrantům. Na začátku padesátých let byl plyn CN nahrazen plynem, známým pod zkratkou 'CS', který podle slov dr. Haya rychleji účinkuje, jeho působení trvá déle a nemá tak vysoké toxické účinky. Plyn CN způsobuje v první řadě silné podráždění oční sliznice, postižený slzí a pocít'uje ostré pálení v očích. Není ovšem vyloučeno, že nezanechá trvalé stopy, především na oční rohovce. Vyšší dávky mohou vést i k poruše nervového systému.

Britská odbornice v oblasti chemických zbraní, Liz Sigmundová je přesvědčena, že plyn CN může ve větší dávce způsobit smrt. Ani dr. Hay, ani Sigmundová však nemohou zodpovědět otázku, proč ozbrojené jednotky použily v Tbilisi proti demonstrantům právě tohoto plynu, tedy CN. Sigmundová se domnívá, že pochází ze zásob starých 40 nebo 50 let.

Tato nezodpovědná akce vyvolala řadu protestů. Jak píše Washington Post Moskva odvolala z funkce přední členy gruzínského vedení, mezi obyvateli se však stále šíří dohady, kdo je skutečným viníkem, zda gruzínské nebo moskevské úřady. Gorbačovovi to tak či onak uškodilo, protože, jak se lapidárně vyjádřil jeden z postižených Gruzínců: "Jak mohu mít důvěru k vládě, která používá proti vlastnímu lidu chemických zbraní? - To je podle ní glasnost a perestrojka?"

Mezi dvaceti osobami, které zaplatily svoji účast v demonstraci životem, bylo 14 žen, mezi nimi jedna ve čtvrtém měsíci těhotenství. Nedaleko tbiliské katedrály je místo věnované uctění památky zabitých. Skupina 'Výbor 9. dubna' hodlá postavit obětem demonstrace pomník, který chce umístit naproti vládní budově, před kterou se tragédie odehrála.

Nejsilnější skupina, požadující nezávislost Gruzie, je sdružena v Národní demokratické straně. Jejím přičiněním byly rozeslány petice Organizaci spojených národů a některým západním zemím s výzvou o podporu v boji za dosažení nezávislosti. Jejím druhým požadavkem je rozpuštění komunistické strany v Gruzii. Na 26. května se plánovalo velké shromáždění jako vzpomínka na tříleté období gruzínské nezávislosti, které trvalo od roku 1918 do roku 1921.

Je třeba ochrana moderní technologie

K. -rfe/m.

Vděčná vzpomínka na tatínka

JOSEF V. TOMANEK

(Otec Václav Toman, narozený dne 14. III. 1884 v obci Kupičov na Volyni. V první světové válce bojoval v Ruské armádě a později v České Družině. Zemřel 14. XII. 1943. Odpočívá v rodné obci blízko hrobu svých rodičů.)

Když velká loď Titanik se potopila,
já v dvanáctém roce jsem se narodil
na Volyni, kde mě matka první políbila,
šťastný otec po špičkách den prochodil.

Otec do carského vojska narukoval,
když už Němci na ruský lid stříleli.
Opatruj mi syna! matce nakazoval,
při loučení jeho oči slzely.

Z České Družiny se otec šťastně vrátil,
přinesl nám pytlík vzácných sucharů.
Neříkal, že po zranění mnoho krve ztratil,
nežli dovezli ho k jeho útvaru.

Za svůj návrat domů Bohu, Kristu vděčil,
mužně snášel vlastní nevděk, příkoří.
Podlomene zdraví mnoho let si léčil.
Ve Lvově mu nepomohli slavní doktoři.

Když nacisté proti Rusku bojovali,
otec legionář navždy dotrpěl.

Za hřmotu děl doma jsme ho pochovali,
místo sboru, Rekviem mu vítř přel!

(Psáno v New Yorku, dne 29. května 1989
o svátku Zdobení hrobů - Memorial Day.)

Po odsunu sovietskeho vojska z Afganistanu sa akosi automaticky nastolila otázka, aký bude mať vplyv toto splnenie zavazku sovietskej vlády, vyplývajúcej zo zmluvy o zlikvidovanie afganskej krízy, na celkové americko - sovietske vzťahy a špeciálne na ich hospodárskou oblasť. Ozvali sa hneď hlasy, že americká vláda by mala uvoľniť, alebo aspoň zmierniť kontrolu nad exportom výrobkov modernej technológie. Podobne v rozprave o tom ako posudzovať Gorbačov reformný program, či mu priat' úspech a podporovať ho priamo, alebo nepriamo, alebo zaujať k nemu postoj neutrálneho pozorovateľa, zase sa narazilo na otázku rozšírenia hospodárskej spolupráce medzi supervelmocami. Pre Gorbačova je táto otázka mimoradne dôležitá, lebo sa všeobecne uznáva, že bez pomoci západu, najmä bez modernej americkej technológie sa ťažko reformný program presadí. Ale na uvažovanie amerických odborníkov vo vládných i v súkromných službách a to bez ohľadu na to, či sa dívajú na pomoc v Moskve pozitívne, alebo neutrálne, vplýva aj tá skutočnosť, že sovietska vláda bola v predchádzajúcich rokoch v stave získať niektoré výrobky modernej technológie z iných, neamerických prameňov a takže úsilie americkej vlády po kontrole exportu tohoto tovaru bolo často podmíňované. V živej pamati sú ilegálne dodávky tohoto tovaru prostredníctvom japonských firiem. Takéto ilegálne dodávky technologicky moderného tovaru dokonca vyvolali aféry medzi spojencami a ohrozovali ich nerušenú spoluprácu. A tak čo bude ďalej?

Proti hlasom, ktoré volajú po liberalizácii tejto kontroly sa teraz ozval kongres. Skupina poslancov vedená poslankyňou Helenou Bentliovou, oznámila, že vytvorila výbor, ktorý bude túto časť amerického exportu zaznamenávať a kontrolovať. No teraz ide len o skupinu piatich členov poslaneckej snemovne, ale prevláda názor, že sa k nej pripojí značná časť poslancov. Vytvorená skupina poslancov vychádza zo stanoviska, že vývozom moderných technologických výrobkov sa vlastne vyváža technologická znalosť. 'Know how' - ako sa tomu bežne v Amerike hovorí a že to by sa nemalo diať bez kontroly, ktorá by sa sústredila najmä na to, do akej miery vývozom tohoto tovaru sú poškodzované hospodárske a obchodné záujmy Ameriky, ba aj jej bezpečnosť. Vytvorená skupina chce zaznamenať a kontrolovať vývoz tohoto tovaru do všetkých krajín, ale samozrejme, že má na mysli predovšetkým Sovietsky zväz. V správe, ktorú výbor o svojom zriadení vydal, sa spomínajú konkrétne prípady ako závady, ktoré mali byť predmetom tejto kontroly. Dve americké firmy 'Honeywell Beyly' majú dodať do Sovietskeho zväzu komplikovaný systém na kontrolu produkcie nebezpečného materiálu, pri čom pojde aj o vybudovanie strediska, v ktorom by sa staralo o poznatky, ktoré by mali technológiu stále zlepšovať. Japonsko a Južná Kórea preberajú americkú technológiu a to má negatívny vplyv na americké hospodárstvo. Napríklad: videokazety vynasli síce v Amerike, ale teraz sa vo Spojených štátoch vobec nevyrábajú. Teraz sa musí vynaložiť značné nové úsilie, aby sa takéto kazety znova v Amerike vyrábali. V kongrese sa tomuto problému venuje stále väčšia pozornosť a sledujú sa aja návrhy na vytvorenie spoločných podnikov, o ktorých vybudovaní sa v roznych krajinách rokuje. Členovia kongresu majú na mysli, aby sa ani prostredníctvom takýchto podnikov nevyvážala moderná technológia, pretože aj týmto spôsobom by sa mohli vážne poškodiť ekonomické záujmy Spojených štátov. Poslankyňa Bentliová sa obrátila aj na prezidenta s návrhom, aby suspendoval doteraz uzavreté obchodné zmluvy a dohody na vybudovanie spoločných podnikov, aby kongres mohol vec prešetriť. Vytvorený výbor bude o veci rokovať a vyšetrovať aj za časti pozvaných znalcov. A tak možno povedať, že v kongrese začína vážna rozprava o ochrane modernej technológie a o účelnosti vývozu jej výrobkov.

Zavítate-li do Chicaga, nezapomeňte navštívit náš obchod a prohlédnout si bohatý sklad importovaného zboží

PANENKY - české, moravské, slovenské - 9" - \$13.50, 11 a půl" - \$15.00, 24" - \$75
ŠOHAJE - 9" - moravský - \$16.50, 9" slovenský - \$13.50
ČESKOSLOVENSKÉ VLAJKY - 4"x 6" - \$1.25, 9"x 12" - \$2.95, 3' x 5' - \$8.95
ZÁLOŽKY DO KNIH - vyšívané stuhy s tváří dětí - \$3.50
BÍLE VYŠÍVANÉ ZÁSTĚRY Z ČESKOSLOVENSKA - \$35.00
6" DŘEVĚNÉ TALÍŘE S OBRAZKY Prahy, Plzně, Bratislavy, Banské Bystrice - \$7.50
DŘEVĚNÉ KRABÍČKY - 5 a půl x 4" malované - \$17.50
8 x 4 3/4" vypalované - \$31.50
4711 KOLÍNSKÁ VODA - 1/7 fl. oz. - \$9.00, 3.3. fl. oz. - \$13.50, 13 fl. oz. - \$14.50, 26.5 fl. oz. - \$23.00; spray - 2 fl. oz. - \$11.50, 3 fl. oz. - \$15.00; mýdlo - 3 kusy - \$9.00
NIVEA KREM - 60 ml. - \$1.95, 150 ml. - \$3.50
ČESKÝ TEPLOMĚR - \$4.00
MLÝNKY NA MÁK - \$29.75
STROJKY NA HALUŠKY - \$14.50
KRÁJEC NA KNEDLÍKY - \$9.50
PEROUTKY - \$1.75
NOVÉ VIDEOPÁSKY - Moravanka a Hašlerovy písničky - 90 min. \$35.00; Slovák-Malokarpatská kapela - 60 min. - \$35.00
SLOVNÍKY - Trnka: Anglicko/český - Česko/anglický - \$6.95; Hals: Anglicko/český a česko/anglický - \$6.50, Česko/anglická konverzace - \$3.50; Say It In Czech ('English-Czech Phrase Book') \$3.50.

SEZNAMY NA POŽÁDÁNÍ

knihy, kazety, videopásky, byliny a koření, keramika, granáty.

Výlohy za poštovné:

Na objednávky do 5.00 dol. - \$ 1.50. Od 5.00 do 25.00 dolarů - \$ 2.50. Od 26.00 do 50.00 - \$ 5.00. Od 51.00 do 100.00 dol. - \$ 7.50. Od 100.00 výše - \$ 10.00.

Zboží možno koupit na kreditkartu VISA nebo MASTER CARD. Zákazníky z Illinois upozorňujeme, aby na každý 1.00 dolar poslali o 7 centů více na státní daň.

TUZEJ

Potravinové balíčky bez cla nebo dárkové poukázky do Československa vyřizujeme nejrychlejší cestou - spolehlivě a zaručeně. Seznam zdarma.

F. PANČNER, Inc.

6514 W. Cermak Rd., Berwyn, IL. 60402
Tel.: (312) 484-3459

Obchodní hodiny:

Denně od 9.30 hod. dopol. do 6.00 hod. večer
v sobotu od 9.00 hod. dopol. do 6.00 hod. večer
v neděli zavřeno

SINCE 1921... First National Bank of Cicero

Provádí bankovní služby veřejnosti.

Základ společlivé společnosti

6000 West Cermak Road.

2500 South Cicero Ave.

Cicero Illinois 60650 Phone 780-5000 Member FDIC

Afganistan pět měsíců po odsunu sovětských vojsk

J. S. - RFE

Prezident Spojených států George Bush a předsedníčka pakistanské vlády Benazir Bhuttová se začátkem m. m. v Washingtoně dohodli, že budou hl'adat' cesty, vedúce k politickému riešeniu afganského problému. Dosiahli úplnú zhodu v názoroch aj čo sa týka zloženia budúcej reprezentatívnej vlády v Kábule a návratu troch miliónov šesťstotisíc afganských utečencov z Pakistanu. Denník New York Times píše, že k zmene presvedčenia vysokých vládných úradníkov, podl'a ktorého afganské hnutie odporu bude schopné po odchode sovietskych vojsk dobyť Kábul vojenskými prostriedkami, prispelo niekoľko skutočností. Sem patrí nespokojnosť popredných členov kongresu s doterajšou politikou, oslabenie vojenskej kampane hnutia odporu, a čo je azda najdôležitejšie, nástojenie predsedníčky pakistanskej vlády Bhuttovej na zmenu v doterajšom prístupe k afganskému problému. V prvom rade si Bhuttová želá také politické riešenie, ktoré by umožnilo návrat afganských utečencov z Pakistanu do vlasti. Bhuttová odvolala s funkcie generála Hamida Gula, ktorý riadil distribúciu amerických zbraní afganskému odboju. Pod jeho vedením sa zbrane prednostne prideliovali islamským fundamentalistickým skupinám v združení odboja. Bhuttová si neželá takú budúcu vládu v Afganistane, v ktorej by mali väčšinu fundamentalisti a navrhuje, aby sa pomocou rokovanií vytvorila vláda na širšej základni. Za nového veľvyslancu svojej krajiny v Spojených štátoch menovala Zulfikara Ali Chána. Bol to on, ktorý s podporou OSN vypracoval návrh na politické riešenie afganského problému a už v roku 1984 navrhol, aby Pakistan začal priame rozhovory s režimom v Kábule s cieľom skončiť vojnu. Spojené štáty ako aj Pakistan sa vtedy stavali záporne k takému kroku. V telefonickom rozhovore Ali Chán nedávno povedal, že od odbojového hnutia nemožno očakávať, aby začal rokovania s prezidentom Nadžibuláhom, alebo s inými vedúcimi afganskými komunistami. Domnieva sa však, že keby Nadžibuláha nahradil prominentný afganský predstaviteľ, žijúci v exile v Spojených štátoch, alebo Európe, a keby boli vylúčení z kábulskej vlády vedúci členovia komunistickej strany, mohli by predstavitelia hnutia odboja začať rokovania s Kábulom o voľbách a o budúcej vláde. Nadžibuláh však nástojí na tom, aby boli komunisti zastúpení v budúcej vláde. Podl'a mienky amerických vládných úradníkov by hnutie odporu malo hrať hlavnú úlohu v budúcej vláde, mohli by však v nej byť zastúpení aj Afganci, ktorí nie sú zástancami povstalcov, alebo komunistickej strany. Podl'a mienky uvedených amerických úradníkov bol frontálny útok hnutia odporu na mesto Džalalabád totálnym neúspechom. Podl'a nich sa Afganistan nemá stať druhým Libanom, v ktorom by prebiehali stále frakčné boje. Diplomati sa domnievajú, že aj Čína a Irán sa snažia primat' hnutie odporu, aby naviazalo rozhovory s Moskvou alebo Kábulom. Jeden čínsky diplomat vyhlásil, že ak je režim v Kábule schopný klásť odpor štyri mesiace, tak vydrží aj desať rokov. Niektorí umiernení predstavitelia afganského odboja, ako napríklad Sajed Gailani hl'adajú zrejme alternatívu ku kábulskej vláde. Pritom nevylučujú návrat bývalého monarchu Zahira Šáha, žijúceho v exile v Taliansku. Aj Nadžibuláh si podl'a nich zrejme uvedomil, že sa musí svojho postavenia vzdáť.

Pátý mesiac po odchode sovietskych vojsk však boje v Afganistane pokračujú. Najkrvavejšia bitka o mesto Džalalabád vstupuje do 18. týždňa. Boje pokračujú aj o zásobovacie cesty zo Sovietskeho zväzu do Kábulu. Podl'a západných diplomatov v Islamabadě potraviny,

13. července 1989

Denní Hlasatel 5

Prezident Bush asistuje generálu James Doolittlemu při washingtonské ceremonii, při které Doolittle obdržel prezidentskou medaili Svobody

Mier v Afganistane?

RFE

V Afganistane sa potvrdili predpovede znalcov tamojšej situácie, ktorí hovorili, že ani po odchode Sovietov nebude v krajine mier. Vládne vojská sú dobre vyzbrojené sovietskými zbraňami a povstalcovia sa zatiaľ nepodarilo dosiahnuť svoj cieľ, dobyť opevnené veľké mestá. Chýbajú im k tomu potrebné ťažké zbrane. Povstalci sú však presvedčení o svojom úplnom víťazstve a v tom ich usvedčujú aj časté dezercie vládných vojakov do ich radov.

Nedávno sa podarilo britskému reportérovi nakrútiť krátky rozhovor so skupinou vojakov, ktorá západne od Kábulu prebehla z afganskej armády k povstalcovi. Skupinu tvorilo 38 vojakov v plnej výzbroji. Keď dosiahli povstalecké postavenie privítali ich tam mudžahedíni výkrikmi: 'Allahu Akbar!' - 'Boh je veľký!' a salvami zo samopalov. Prítomný britský reportér chcel vedieť od najvyššieho dôstojníka z dezertovanej skupiny prečo vojaci prebehli k povstalcovi. Od dezertovaného majora afganské armády sa dozvedel, že sa vojaci rozhodli prebehnúť už pred mesiacom a to preto, lebo vláda utláča afganský ľud a nedá slobodu. Teraz sú ochotní bojovať aj proti tým, ktorí boli ich priatelia.

Reportér z BBC pripojil k svojmu reportu aj záber, na ktorom sa povstalci s prebehlicami spolu modlia.

Vojna v Afganistane trvá ďalej. A i naďalej bude medzi jej obeťmi civilné obyvateľstvo. A to pocíti následky tejto tragédie vyvolanej predovšetkým starou sovietskou politikou ešte dlho po skončení vojny.

vrátane čerstvého ovocia, zeleniny, sú síce zatiaľ v hlavnom meste k dostaniu, ich cena sa však za posledný rok zdvojnásobila.

Oznámení úmrtí

Oznamujeme svým přátelům a známým smutnou zprávu, že nám navždy odešla naše drahá maminka, tchýně, babička a sestra, pani

EMILIE HAVRÁNEK,

roz. Tyrner, vdova po t Bart Havránek, obydlí Berwyn, Ill.

Zemřela v pondělí 10. července 1989 ve věku 93 let. Narodena byla v Československu a v této zemi žila 75 let. Privátní pohřeb se bude konat ve čtvrtek 13. července 1989 z kaple pohřebního ústavu H. Mařík Sons, 6507 W. Cermak Rd., Berwyn, Ill. na hřbitvu Woodlawn.

V zámrtku zde zůstávají:

2 synové - STANLEY a FRANK (DOROTHY);
2 vnučky - DANA a JANIS;
bratři a sestry v Československu

Další informace na č. tel. 484-6310

Do Československa 1989

Hlavní skupinové odlety do Prahy a Bratislavy z Chicaga, New Yorku a nebo z dalších míst USA za nejlevnější ceny.

Data odletů: 20. července, 3. a 17. srpna, 1., 15. a 29. září.

Zájezdy jsou na 16, 21 a nebo na 30 dní pobytu, které mohou být prodlouženy dle vaší potřeby, bez jakéhokoliv zvýšení.

Rovněž máme zájezdy do Vídně za velmi výhodné ceny.

Zájezdy příbuzných z Československa vyřizujeme rychle, spolehlivě a levně. Máme zvláštní nemocenské pojištění pro návštěvníky.

TUZEX - dárková služba vašim příbuzným a přátelům. Nový výměnný kurs: 9.40 tuzeckých bonů za 1.00 dolar. Vyžádejte si podrobné informace u

Weber Travel Agency

6805 W. Čermák Rd., Berwyn, Ill. 60402
Tel. (312) 749-1333

Jára Kohout: Dialog

Četl jsem v Práci: Jdeme lidu vstříc. Zavádíme novou rubriku: Dialog.

Po rozhovoru se dlouho marně volalo a nyní v době glasnosti se uskutečňuje. Tažte se, my vám odpovíme. "Zajímalo by nás, zda a kolik brambor bylo uvolněno na výrobu lihu." Odpověď: "Letos nebudou uvolněny žádné brambory pro výrobu lihu." "Tot' smutné!" "Mám další důležitý dotaz: "Koupil jsem vepře ze záhumerkového hospodářství a měl jen jednu šunku. Jak je to možné? Odpověď: "To je podivné, podle grafu, každé prase u nás má mít sedm šunek. Zeptáme se na JZD." Další dopis dostali v Práci: "Když vypiju na posezení celou flašku ruské vodky, ztratím československé občanství?" "Ne. Protože ta ruská vodka se dnes vyrábí u nás." "Proč nám byly vráceny olomoucké syrečky z Anglie?" "Protože syraři v Olomouci se usnesli: vonět né zapáchat." "Proč Santnerky, ty oblíbené kuchařské knihy, byly staženy z prodeje?" "Protože obsahovaly recepty na západní jídla." "Proč má Kastro vousy?" "On je velký karbaník a když hraje pokr skrývá ve vousích esa." "Proč není dovoleno brát psy do kina? Rád bych vzal našeho vořecha sebou." "Myslím, že ruský film uškodí vašemu vořechovi míň než vám. Jen ho vemte sebou!" "Proč jsou vexláci tak oblíbení na nejvyšších stranických místech?" "Na tuto otázku Práce posílá rozvedenou odpověď tištěně.

Dialogy jsou vzkazy. Máte-li dotazy, na redakci se obrátíte. Je to nová éra. Zeptal jsem se včera, na čem jste dneska vite.

Tě služby si važte na všechno se tažte. Je pečlivá strana matička. Dialog vám jasně odpoví vždy krásně. To je jejich propagandička.

Jeden občan vyzívá, že prý ho někdo hlídá. Chodí kolem chalupy, cupí, cupí, cupí. Má s tím velké trápení, jestli to špión není.

Zařídila redakce, by byla akce. Pan ministr vnitra průzkum hned zrobil a chytl šidla, desítkář to byl. Je vlastně zbraň dvousečná zvědavost takhle věčná. Někdy desítkář krátce může být zrádce.

Vězeň na Bezdězi chtěl by jist hovězi. Táže se strana a di medle: "To moc hezky nezni středověký vězni. Myšlenky tvé toulají se kde? Jen přeludy tě žáli koukáš smutně v dál. musíš být vexlákem tím se napraviš.

Z dolarů neplat' jim daň! Pak si lukem střelíš laň. Koupíš si mléko, strdí, když se zapojíš!" Dostal titul dolarový úderník

Pokrač. na str. 7

L. A. ČARSKA:

SIBIROČKA

Pokr. z min. čísla

NEJEDL

Slechetný hoch nechtěl nikomu ublížit.

Nastrojená slečna v bílém kabátku a s veselým smíchem běžela jí vstříc. (Str. 156.)

XV.

Opět kněžna Ala. — Šťastný den.

Někdo vás volá, milé dítě! Někdo za vámi přišel!" Pan Scholz, vzav Sibiročku za ruku, vedl ji s tajuplným úsměvem jídelnou, v níž byla právě skončena snídaně, do salonu, kamž bývali uváděni známí a přátelé obyvatel „Velikého domu“. Roditel zanechal dívku u dveří salonu a odesel. Sibiročka byla velice překvapena. Neznala nikoho, kdo by mohl za ní přijíti. Pravda, ona podivná malá aristokratka jí slíbila, že ji navštíví v divadle u večer představení „Křesťanky a lvů“, do toho večera však chyběly ještě dva dny, slečna Ala mohla tedy za ní přijíti teprve po dvou dnech, a to ještě do divadla... Kdo by to jen byl?

Vycházejíc z jídelny, vyměnila Sibiročka zběžný pohled s Ondřejem, jehož obličej prozrazoval též živou zvědavost. Nerozhodně a nesměle vstoupila Sibiročka do salonu. Se židle povstala nastrojená slečna v bílém kabátku a s veselým smíchem běžela jí vstříc.

„To jsem já! To jsem já!“ volala veselé kněžna. „Ty jsi má nečekala? Ne? Opravdu? Vitej, milá dívka!“ zašveholila a zahrnula Sibiročku přívalem něžných polibků. „Přijela jsem za tebou, protože jsem se nemohla dočkat shledatí se s tebou teprve po dvou dnech. Vid, že je to ode mne hezké? Papa poslal dopis tvému představenému, aby tě dovolil na celý den k nám. Pan Scholz dovolil, a my ztrávíme společně krásný den. Jsem tolik ráda, že tě vidím! Ty mne přece také máš ráda? Těší tě, že jsem přišla?“

Kněžně Ale proučila slova jako jiskry. Sotva že jim stačila.

Sibiročce nebylo vůbec možno, aby svému zvatlavému hosti odpověděla.

Malá štěbetalka naplnila celý pokoj svým milým hláskem.

„Ach, jak jsem si přála tě vidět! Jak jsem si toho přála!“ brebentila kněžna a její hezoučké modré oči jen zářily. „Mlle Sofi ti to poví! Pravda, mlle Sofi!“

Mlle Sofi, kterou Sibiročka též v saloně spatřila, potvrdila slova kněžnina. Velmi vřidně se pozdravila se Sibiročkou a dodala, že kníže dovolil dceři, aby ji pozvala na celý den k sobě.

„Večer pojeděš s námi do divadla!“ oznámila jí

nenadále kněžna.

„Do divadla? Do jakého divadla?“ podivila se dívka.

„Nu, třeba do vašeho divadla či cirku! To bude velmi zajímavé. Ty, malá krotitelka lvů, budeš sedět se mnou v lóži, a všichni ti budou závidět!“ pronesla malá aristokratka s nádechem hrdosti.

„Ach, máš již i tak závidějí!“ vzdychla Sibiročka. „Ondřejí u nás také závidějí.“

„Kdo je Ondřej? tázala se se zájmem kněžna Ala...“

„To je můj náhodný bratr. Je to velice hodný hoch.“

„Miluješ ho více než mne?“ zeptala se kněžna hlasem již poněkud rozmrzelým.

Sibiročka, jež neuměla lhat, odpověděla prostě:

„Ano, miluji ho více než vás, více než všechno na světě!“ vyřalo se jí upřímně z hrudi.

„Mne však také musíš milovat více než koho jiného!“ dupla nožkou kněžna. „Chci tomu!“

„Alo! Alo!“ napomenula dívku mlle Sofi.

„Nu, co je to zase — „Alo! Alo!“ Věčně slyším jen: „Alo, sed tiše!“ „Alo, neokusuj nehtů!“ „Alo, nekláď nohama! Je to již hrozně nudné!“ a velmi zamyšleně ohrnula hezké rty.

„Přestaňte. Alo! Máte tu přece přítelkyni! Vezměte ji rychle k nám!“ připomněla mlle Sofi, snažíc se změnit náladu vrtošivé dívky.

„Ach ano!“ rozesmála se nenadále kněžna. „Pojďme, Sibiročko! Zavolej lokaje, ať ti oblékne plášť!“ pobízela spěšně.

„U nás není lokajů a služka není najata pro nás, děti; pan Scholz ji nedovolí, aby nám sloužila. Lehčí práce musíme vždycky konati samy.“ pravila Sibiročka vážným hlasem kněžně.

„Ale to je již docela hloupé!“ rozesmála se opět kněžna. „Proš se tedy přijímá služebnictvo, když nám nesmí sloužit? Aj!...“ vzkřikla znenadání, sotva že dopověděla, „jaké strašidlo to tam hledí? Podívej se, podívej se!“ a bez okolků ukazovala prstem ke dveřím, jimiž se posunula černá hlava Ellina.

„To je naše silačka!“ vysvětlila jí Sibiročka a vřidně kývla na svou černou přítelkyni.

„Fi, jaká je protivná! Černá jako saze!“ řekla kněžna s opovrživým posunkem. „Co umí?“ zeptala se zvědavě.

„Dejte jí peníz a ona jej dvěma prsty ohne!“ navrhla jí Sibiročka. „je strašně silná, naše Ella.“

„Je-li možná?“ a oči kněžniny zaplály žhavou zvědavostí. Sáhla do kapsy a vyňala skvostný sametový váček. Ve váčku bylo hodně zlata a stříbra. Kníže Gordov velice hýčkal svou dcerušku a dával jí mnoho peněz.

„Tu je zlatník, ať jej tedy ohne! Učiní-li to, daruji jí jej!“ a nedbale hodila peníz černošce. Ella obratně zachytila peníz v letu, zasmála se vesele, ceníc bílé zuby, a sevřela jej na okamžik silně ve svých mocných prstech. Pak vyhodila zlatník do výše, a když desíti-rubľ dopadl znovu na její černou dlaň, byl stočen v trubku.

„Cha, cha, cha!“ zasmála se zvonivě kněžna. „Jsi ty chlapík! Opravdu, ona umí ohýbat peníze. A nyní, černošku, jej opět narovnej!“ obrátila se opět k černošce, a poněvadž jí Ella nerozuměla, posunky a pohyby jí vysvětlila, co po ní žádá. Ella se opět rty i očima široce zasmála. Bílé její zuby se zaleskly jako veliké mandle. Kývla několikrát hlavou a opět sevřela peníz v prstech. Zlatník opět nabyl dřívějšího tvaru a zaleskl se na dlaní černoščině.

„Velmi dobře, velmi dobře!“ zatleskala kněžna Ala. Pak přijala vznešeně a hrdě vzezření bohaté slečny, s povýšenou nedbalostí kynula Elle hlavou a vyšla z pokoje ruku v ruce se svou novou přítelkyní. Mlle Sofi vyšla za nimi. Na schodech položila se nenadále těžká černá ruka na rameno kněžnino. Vykřikla leknutím a rychle se obrátila.

Před ní stála černá Ella a podávala jí zlatý peníz vtrásajíc kudrnatou hlavou a cosi mručíc.

„Proč mi jej vrací? Přece jsem jí jej darovala!“ pokrčila Ala rameny. „vysvětlí jí to!“

Sibiročka to živě vysvětlovala své černé přítelkyni. Ella však stále potřásala hlavou a mručela v odpověď, prudce rozhazujíc rukama a pokoušejíc se cosi objasnit.

„Nepřijme od vás peněz.“ vysvětlila rozpačitě Sibiročka kněžně. „Ale praví, že je mou přítelkyní, a tudíž i vaší!“

„Nu, o její přátelství jsem se nijak zvláště neprosila, a konečně, jaké pak přátelství s černožkou!“ zasmála se kněžna a sestupovala se schodů.

„Má světlou duši!“ řekla Sibiročka, která den za dnem poznávala lépe slechetnou duši černé Ellly.

U průjezdu očekával kněžnu Alu skvostný kočár,

Pokrač. na str. 7

SIBIROČKA

do něhož byl zapražena pár vrany: klusáku.

„Usad se rychle!“ pravila Ala netrpělivě nové přítelkyni, a jako ptáče vskočila do povozu. Sibiročka, která nikdy v životě ještě nejela v kočáře, usadila se v něm s jakousi neschůlostí. Koně se rozjeli klusem a ekypáž bez hluku ujížděla po dlažbě.

Byl slunný, jarní den. Strany v parcích se již zelenaly a na ulicích prodávali hoši kytičky něžných a voňavých květů.

Po čtvrt hodině zastavila se ekypáž před velkým skromným domem s mramorovými sloupovými a skvostným podjezdem.

„To je můj dům! Není-liž pravda, vypadá jako zámek?“ pravila hrdě kněžna Ala s výrazem pýchy na mladické obličejí.

Vrátný vyběhl z průjezdu a spěšně vysazoval všechny z ekypáže.

„Pojďme, seznámím tě se svým otcem knížetem,“ pravila opět Ala, a vzavši Sibiročku za ruku, běžela s ní po širokém schodišti, pokrytém koberec a ozdobeném na plošinkách tropickými rostlinami. Sibiročka otvírala oči údivem nad nevidaným dosud přepychem šlechtického domu. Veliké komnaty s vysokými zrcadly, měkký, hedvábním potažený nábytek, koberec, obrazy, vzácné trety a ozdůbky, všechno bezděčně poutalo její zraky.

„Tu jest otec!“ zvolala kněžna Ala, vběhnoucí do skvostné, poněkud tmavé pracovny, kdež za psacím stolem seděl též bílý pán v černém, těsně zapíatém kabátě, kterého viděla Sibiročka s kněžnou v divadle.

Pán, daleko ještě ne starý, avšak obličejem smutného, vstal od stolu a podal Sibiročce obě ruce.

„Vítám vás, milé dítě!“ řekl příjemným, měkkým hlasem, „jsem rád, že vás pro dnešek má nezbeda získata. Od té doby, kdy vás uviděla, ani slyšeti nechce o jiných přítelkyních. Uprosila mne, abych dopsal vašemu řediteli a požádal ho, aby vás dovolil na celý den k nám. Dnes máte přece volno? Není-liž pravda, milé dítě?“

„Ano, ano! Má volno!“ zvolala kněžna místo Sibiročky, jež byla úplně zmatena vlídným přijetím. „Ano, ano, má volno a pojedě se mnou do svého divadla! Chci jeti dnes do divadla, do jejího divadla!“ prohlásila vesele a hlučně.

„Nebude to však příliš často, milé dítě?“ řekl kniže vlídně, pohlédnuv na svou dceru smutněma, dobrými očima.

„Ale já tomu chci, papá!“ pravila malá kněžna chvějícím se hláskem a chystala se rozplakati se.

Kniže, obávaje se způsobiti svému miláčkovi jakýkoli zármutek, rychle svolil.

„Dobře, drobečku,“ řekl vlídně, „tentokrát tě nechci připravit o potěšení, ačkoli je v tvých letech velmi škodlivé navštěvovati tak často divadlo. A vy, milé dítě, jste se zrodila a vyrostla v Sibíři? Asi proto také vám dali v divadle takové pěkné jméno?“ obrátil se kniže Gordov s otázkou k dívce, jež úplně tonula v rozpacích.

„Ano,“ splynulo jí se rtů, „teprve přede dvěma měsíci jsem přišla odtud do Petrohradu.“

„Vaši příbuzní tam zůstali?“

„Nemám příbuzných... Měla jsem jen dědečka, ten však zemřel... Pravda, mám ještě Ondřeje, bratra, totiž... ne vlastního, nýbrž...“

Tu však kněžna Ala bez okolků přerušila Sibiročku a s hlukem a smíchem táhla ji ke dveřím.

„Pojďme, pojďme! Ukáži ti svůj pokoj, hračky, knihy, všechno, všechno!“ a jako motýlek vyběhla z pracovny, vlekouc za sebou Sibiročku.

Kniže dlouho s truchlivým úsměvem hleděl za dcerou. Miloval velice svou Alu a plnil každý její rozmar a přání. Ustavičně se obával, že dívku ztratí. Kněžna Ala často zneužívala lásky otce. Byla rozmarná, pyšná, neskromná; kniže však všechno odpouštěl své zhyčkané dceruše a nikdy se na ni nehéval.

„To je můj salon!“ oznamovala kněžna Ala slavnostně nové družce, uváděje ji do rozkošného pokoje, v němž stál drobný nábytek z růžového plyše, visela miniaturní, křehká a drahocenná zrcadla ve zlatených rámech, podobná hračkám. Kyprý a hebký růžový koberec pokrýval celou podlahu komnaty. Na koberec ležela skvostná loutka, nedbale pohozená do kouta, a otevřená kniha ve zlatené vazbě.

„To je můj salon a tam vedle je má ložnice, učebna a sál ke hraní. V sále uvidíš mé hračky, a knihy. Mám jich velmi mnoho!“ brebentila kněžna. „V sále budeme

dnes také obědvati, ařidim aby pro nás bylo prostřeno na našem stolečku,“ rozhodla se náhle.

„Ale milé dítě,“ vmísila se m-lle Sofi v rozhodnutí své chovanky, „co tomu řekne váš papá? Nebudete dnes obědvati s ním ve velké jídelně?“

„Ach, Bože, když já si toho přeji!“ řekla kněžna špulíc umíněně rty a zlostně pohlédla na svou představenou.

„Alo!“ řekla vyčítavě m-lle Sofi.

„Co, Alo! Nu, co, Alo!“ opakovala po ní posměšně kněžna a zrudla hněvem jako višně. „papá je dourý a dovolí všechno! Ale vy mi všechno zakazujete, protože jste nedobrá, zlá! Vy, vy mi vždycky kazíte radost, jenom vy... Ihned jdu k papá a poprosím ho, a zároveň si na vás budu stěžovat.“ zakončila plačky a vyběhla z komnaty.

Vychovatelka jen pokrčila rameny a pohlédla na Sibiročku. Stála roztržitá, zarazená, s očima sklopěnými. Malá kněžna se jí líbila, zároveň však ji odpuzovala. Mírně, jemně a poslušně Sibiročce byla nepochopitelná nespoutaná povaha bohaté, vznešené, malé aristokratky.

Myslila ještě na nespoutanou dívku, když se ona opět objevila ve dveřích, a pohlédnuvši vítězoslavně na m-lle Sofi, oznamovala hlasitě a již bez hněvu:

„Dovolil! Papá dovolil! Budeme obědvati u našeho stolku a večer pojedeme do divadla!“

Co Sibiročka prožívala, byl jakýsi skutečný pohádkový sen. Překrásné komnaty se skvostným nábytkem jako někde v zámku, čtyři rozkošné pokojíčky kněžny Aly, její drahé loutky, hračky a obrázkové knihy, konečně bohatý oběd, podávaný v sále ku hraní na miniaturních talířcích, vše bylo tak zvláštní a zajímavé pro ubohou dívku, vyrostlou téměř v žebrotě.

Po zákuscích zvláště chutných počalo se s přípravou k návštěvě divadla. Kněžna Ala byla oblečena do skvostných bílých šatů, v nichž vypadala jako živá porculánová loutka.

Sibiročka zůstala ve svém šatě skořicové barvy, který jí ušila domácí švadlena rodiny páně Scholzovy. Rozdíl v obleku obou dívek byl překvapující a nápadný. A přece byla skromná malá umělkyně z cirkusu mnohem krásnější a milejší, díky své libezné, mírné tváři, než vyšňořená, v hedvábi a atlasem oděná kněžna.

XVI.

Nový objev. — Obavy pani Vichrové. — Východiško nalezeno.

Hled, matinko, naše Sibiročka, nevyrovnatelná princezna, sedí v lóži a Aleňkou...

„Kde? Kde, Nikolašeňko?“

„Tamhle, přímo proti nám! Vidíš ji, přece se vešla do knižecí rodiny. Jistě i prsten jí darovala a dopisy jí píše...“

„Jaký prsten? Jaké dopisy?“

„Povídám přece, Aleňka píše dopisy Sibiročce!“

„Cože?“ po obličejí Anny Štěpanovny rozestřela se při těch slovech smrtelná bledost. Seděla se synem na laciném nůstě divadla „Variété“. Niks měl onoho večera volno a přivedl matku do divadla, aby se trochu pobavila.

Pokrač. na str. 8

**Český národní hřbitov
v Chicagu**

Již přes 100 let dobře slouží potřebám československé krajanské veřejnosti v Chicagu a okolí. Pohřívání do země, zehem a do krypt MASARYKOVA MAUZOLEA s kůlnou Dr. Ed. Beneše a Gen. M. R. Štefánika.

Obstaráme letní i zimní zvlahení hradů, jakož i bronzové náhrobní tabulky, kamenné pomníky a ostatní potřeby a služby spojené s údržbou.

Tel. 788-8442, 539-8442
5255 No. Pulaski Rd.
CHICAGO, IL 60630

Poslouchajte náš rádiový program každou nedělu v 9 hodin ráno na WCEV 1450

O konci života
nejbohatší ženy
světa

Christina Onasisová, jedna z nejbohatších žen na světě, zemřela na infarkt v Argentíně nedáaleko Buenos Aires krátko před svojimi 38-mi narozeninami. Do Argentíny přišla na návštěvu dlhoročnej priateľky Mariny Doderovej - chcela byť na oslavách jej 40-tych narodenín. V sobotu popoludní bola s manželmi Doderovcami v Country Clube v Tortuguitas, chceli práve ísť plávať do mora, keď dostala infarkt - do nemocnice ju dovezli už mrtvu.

Jediná dcéra multimilionára Aristotela Onasisa vyrastala v New Yorku, Paríži, krátko v Londýne, Paríži a Monte Carlu. Už ako dieťa mala okolo seba neprestajne anglickú a francúzsku vychovateľku, neskôr sa učila po španielsky a taliansky. Už ako malaj navrhoval šaty pre jej bábyky francúzsky dizajner Christian Dior, jazdit' sa učila na čistokrvnom poniku, dare arabského kráľa. Keď mala 24 rokov v priebehu 27-mich mesiacov stratila brata Alexandra - havaroval s lietadlom, matku Tinu a otca Aristotela. "Chúd'a boháčka" - ako ju tlač často označovala, bola často témou palcových titulok v novinách. Nielen pre nepretržitý boj s nadváhou, ale aj pre jej súkromný život. Mala za sebou 4 manželstvá a 4 rozvody, posledné s dostojníkom sovietskeho námorníctva. Všetky boli krátke, ale búrlivé. Až z posledného mala dcérku Aténu a po poslednom rozvode sa trochu upokojila.

Po otcovej smrti mala ťažké konflikty - najmä finančné - so svojou macochou, Jaqueline Kennedyovou, ktorá sa vydala za Onasisa roku 1968. Po ich vyriešení šla Christina do New Yorku, aby sa oboznámila s vedením takého mamutieho impéria, ktoré posledné roky aj úspešne viedla.

Priatelja Christinu označovali za senzitivnu, tvrdohlavú a impulzivnu. Ale podľa jej tety Mary Onasisovej posledné roky Christina prežívala našťastnejšiu fázu svojho života. Pochovali ju vedľa brata Alexandra a otca na ostrove Skorpis v Jonskom mori.

Turist z Pardubic dáva mu perník.
Vstoupil do strany mžlkem.
Stal se finančníkem,
středověkou temnotou tvoří radou říš.

Ještě bych se rád zeptal, vážená redakce Práce, proč výsledky Dialogů se nemají pouštět na veřejnost? "Protože se lid všeobecný nesmí dozvědět, že se má báječně." - "Proč je hřbitovní ulice jednosměrná?" "Tam to končí a tím také končí DIALOG a nastává řeč jedné strany, neboli jednostranný MONOLOG.

Pravda boží zvítězí

NP se stala opravdovým forem exilových problémů, otiskuje názory dobré i špatné, dokonce i moje. V květnovém čísle v rubrice HYDE PARK píše pan O.Č. ovšem způsobem, který bije pod pás a obhřívá starou, zakyslou polivčičku své katolické církve: chce těžit z neutěšené situace v ČSSR a tvrdí, že katolická církev se „stala v naší, sověty okupované vlasti jediným vážným odpůrcem nelidského, ateistického režimu, který má pro svobodný projev lidu jen pendrek, vodní děla a psy! O věznicích ani nemluví!“ A proto si mu dovoluji odporovat. Dokonce podnítil můj zájem o knihu „Zápas o duši“, jejíž propagaci v NP jsem nijak impertinentně necitil, i když ji čtu po leta. Odporuji mu totiž, že si přisvojuje pro svou církev právo na jediného vážného odpůrce nelidskosti.

Všechny církve a jiné dogmatické spolky dovedou mobilisovat v člověku nejrůznější emoce a odrhnout ho od reality. Někdy ho pohnou k dobrému, jindy k pronásledování jinověrců, a to nejen slovem, ale i fyzickou likvidací, viz pogromy na židy (nejen v nacistickém Německu ale např. i v katolickém Španělsku), pokřesťanství Indiánů, Pobaltských Slovanů a pod. Horší to mají ti, kteří chtějí pozvednout člověka k lidskosti s použitím jeho vlastního rozumu a věst ho k toleranci a humanitě.

Byly-li by církve toho schopny, pak se o jejich osud nemusí pan O.Č. obávat, protože bude vždycky dost těch, kteří vedle konsumnosti najdou cestu k hledání, k pravdě. Přinutí je k tomu již samotný osud světa, ohroženého zplodinami vlastní produkce.

„Pryč od Říma“ a „Řím musí být souzen a odsouzen“ „dovedlo — podle pana O.Č. — náš národ od prvních dnů svobody v r. 1918 logicky do situace, v které se naše vlast svíjí pod rudou botou sovětských „nadlidí.“ Škoda že nejsem historik, protože bych se asi nad takovými vulgarisacemi dějin jen poušmál. Jako obyčejný občan, který prožil kus těch svobod bez protěžování katolické církve (jak tomu bylo za Habsburků), chci revidovat pana O.Č.! Charakter národa i jednotlivce tvoří jen a jen cesta k pravdě s úctou před názorem druhého, ne jeho církevní příslušnost. To je samozřejmě možné v pluralitní demokracii, kde se nepálí libri prohibiti, ani se neboří Mariánské sloupy, kde se také nezatrácuje ten, který věří jinak než ten, jenž si vytvořil dogmata na základě sepsaných tradic 80 roků po úmrtí Krista. Fama crescit eundo! Přesto ale zůstává Bible zdrojem morální výuky, učení Kristovo (přesto, že tradované) o rovnosti a bratrství všech.

Některá morální dogmata, jako např. zákaz regulace porodnosti antikoncepčními prostředky, nepřijatelná pro mnohé katolické teology, vedou lidstvo do katastrofy a k záhubě milionů.

Pravda i její hledání je nakonec kus božskosti zde na zemi, pro kterou neumíral jen Giordano Bruno, Palach a ostatní. A co Mistr Jan Hus?

Dr. Vlastimil Čermák

Zemřel štajgr Miloš Svamberg z Pluta

Mnozí z nás, které komunisté zavřeli hned po únorovém puči a přes Bory poslali na hnědouhelne šachty u Mostu, vzpomínáme s vděčností na štajgra Miloše Svamberga.

Tento ušlechtilý a statečný člověk, který nám pomáhal kde mohl, zemřel dne 2. dubna t.r.

Kondolenci je možno poslat na adr. jeho manželky:

Božena Svambergová,
Důl Pluto

CS — 435 33 Louka u Mostu

Pište doporučeně a pokud možno s návratkou, aby v rámci glasnosti nebylo možno tak snadno dopisy ukrást.

Josef Jelínek

L. A. ČARSKÁ:

SIBIROČKA

„Co to mluvíš, Nikolašo?“ zašeptala s hrůzou. „Že se dostala do knížecího domu ta tulačka?“

„Tiše, matinko! Někdo nás uslyší!“ zadržel ji Niks Vichrov a mrzutě se zakouzl do rtů.

Bylo opravdu třeba obezřetnosti. Před nimi seděl stařec s dlouhou bradou a modrými brejlemi, na pohled buď řemeslník nebo maloobchodník, a stále poslouchal jejich rozmluvu, snaže se zřejmě, aby mu ani slovo neušlo.

Kdyby byla Anna Štěpánovna a Niks pozorovali starce, byli by si všimli, že jeho pozornost byla právě také upoutána onou lóží, v níž seděla Sibiročka s kněžnou Gordovou a m-lle Sofi. Stařec po celou dobu představení nespouštěl s oné lóže oči.

„Je to ona!“ řekl si v duchu a obličej jeho nabyl zlého, vítězoslavného výrazu, když uslyšel rozmluvu matky a syna za svými zády a porozuměl, že mluví o téže dívce, sedící v lóži, která i jej tak živě zajímala.

Anna Štěpánovna Vichrova seděla jako na jehlách. Její tváře brzy plály ruměncem, brzy bledly jako plátno. Dusila se rozčilením a zapomněvši se dívala na arénu, kdež na vzdušných hrazdách metali přemety bratři Ivanovi, upírala planoucí oči na Sibiročku, jež nočila pohledu na ni upřeného.

„Zahubí nás tahle holka, jistě nás zahubí, zůstane-li tu ještě několik dní!“ prohodila Vichrova nahlas, zapomněvši se ve svém zoufalství.

Niks polekáně stiskl matčinu ruku a procedil mezi zuby:

„Pro boha, tiše, mamá! Uslyší nás někdo!“

Tvář Niksova nebyla o nic méně ustrašena než matčina.

„Ach, zdá se mi, že bych půl života dala za to, kdyby se nám zdařilo nyní poslati Sibiročku někam hodně daleko z Petrohradu!“ pokračovala Vichrova rozčileně a třesouc se na celém těle a v zoufalství nodovoudou se již ovládnouti, lomila rukama, až jí prsty chrupaly.

Na štěstí nebylo vedle nich nikoho, nejbližší místa byla prázdná. Pouze stařec s modrými brejlemi, sedící před nimi, slyšel každé slovo jejich rozmluvy.

Zatím bylo na jevišti skončeno poslední jednání.

Obecenstvo hlučně a spěšně opouštělo místa.

Kněžna Ala něžně políbila Sibiročku a rozloučila se s ní.

Anna Štěpánovna ani Niks neslyšeli, co mluvily, avšak dojemné loučení dívek ještě více rozčílilo oba Vichrovy, syna i matku.

„Ještě dvě či tři taková setkání a jsme ztraceni! Sibiročka se neomezí na pouhé přátelství s Aleškou, a dobrodinec se záhy všechno doví. Bude ho přece zajímat minulost přítelkyně jeho dcery!“ blábolila Vichrova v zoufalství a hrůze, kašlajíc chvílemi a chytajíc se za hrud. „Ne, ne! Třeba okamžitě něco vymyslet... Musí odtud, ne však až na podzim s masterem Bullem, nýbrž teď, hned... Zítřka, Nikse, zaskoč domů! Promluvíme si o tom!“

Mluvíc neuvěřitelně prudce, rozloučila se Anna Štěpánovna spěšně se synem, který nyní též bydlil ve „Velikém domě“ Scholzově a jev zřítka odskočil k matce, a rozčilená, jako nikdy před tím, vlekla se domů.

Byla tak zaujata svými neklidnými myšlenkami, že zapomněla, že má z divadla daleko domů, a nenajavši drožky, vyvrátila pěšky do pustých ulic hlavního města.

Šla všecka rozechvělá, klopytala za každým krokem a mechanicky zahýbala z ulice do ulice, z uličky do uličky.

Kdyby Vichrova nebyla bývala tak ponořena ve své znepokojení a byla se aspoň jedenkrát obrátila, byla by v jarním soumraku májové noci spatřila člověka, který jí ustavičně sledoval. Člověk onen nebyl nikdo jiný, nežli stařec v modrých brejlich, s šedivou, úplně bílou bradou, který v divadle seděl před ní. Stařec onen však nekračel krokem stařeckým, naopak, šel mladicky, lehkou chůzí a bystře se ohlížel kolem sebe.

Když Vichrova, minuvši několik ulic, ocitla se konečně v zapadlé příční uličce Vyborgské čtvrti, po jejíž jedné straně se táhl plot zahrady, po druhé pak bidné, nuchylené domky, neznámý zrychlil náhle krok a v několika minutách ji dohonal.

„Počkejte!“ řekl chraplavým hlasem, uchopiv Vichrova za ruku.

Ztrnula leknutím, spatřivši člověka, jenž jako by byl před ní ze země vyrůstl.

„Nekřičte! Nic vám neudělám. Slyšíte, zapovídám vám křičet!“ přikázal jí hrozivě podivný stařec, vida, že otvírá ústa, aby volala o pomoc. „Opakuji, že vám neublížím. Naopak, zastavil jsem vás jen ve vašem zájmu... Pokud jsem vyrozuměl z vaší rozmluvy se synem v divadlo, chcete se zbavit oné dívky, jež seděla v lóži Gordových. Je tomu tak?“

„Ano!“ zcela mechanicky řekla Vichrova a nohy pod ní klesaly.

„Potřebuji té dívky,“ pravil opět neznámý. „Ba více, potřebuji ji nutně. Musím ji odvézt z Petrohradu nadlouho... navždy... musím ji odvézt daleko, do Sibíře... Bez ní nemohu klidně a bezpečně žít,“ pokračoval neznámý chraplavým, ale nijak zase slabým a stařeckým hlasem.

„Jste její sourozenec?“ vyptávala se slabým hlasem Vichrova, když se byla poněkud vzpamatovala ze svého leknutí.

„Ano, jsem její děd...“

„Děd!“ zvolala Vichrova překvapením a údivem. „Děd?... Ale jak... jak se jmenujete?“

„Jmenuji se Štěpán Michajlovič Kašinov,“ odvětil pevným hlasem neznámý. „Jsem chudý sibiřský ptáčník.“

„A— a!“ vydrálo se z hrudi Anny Štěpánovny jako výkřik leknutí, ba spíše jako ston; Vichrova zavrvala a div že neklesla k zemi.

Jméno i příjmení, které pronesl neznámý, patřily jejímu otci. Štěpán Michajlovič Kašinov byl onen dědeček Michajlič, který našel a vychoval Sibiročku a pak zemřel v tajze. Vichrova nyní dobře pochopila; před ní stál prohnaný podvodník, tulák, snad i zloděj a vrah, který si přisvojil jméno jejího zvěčnělého otce.

„Co je vám?“ podivil se neznámý, zpozorovav vzrušení své společnice, „je vám snad známo toto jméno?“ vyzvala po chvíli mlčení, a rozčilení ovládlo i jej.

„Kašinov byl můj otec... Ten však zemřel...“ zastenala žena, a opět se zachvěla strachem od hlavy do paty.

Neznámý se na okamžik zarazil. Avšak jen na okamžik. Rychle se vzpamatoval a promluvil znovu:

„Ano — řekl jsem nepravdu — ale — to na věci ničeho nemění, protože mám při sobě pas a průvodní listiny vašeho otce... Našel jsem je v kapse starcově, když jsme jej s otcem a bratrem pohřbívali v hloubi sibiřské tajgy.“

„Vy jste pohřbíval mého otce?“ otázala se Vichrova skleslým hlasem.

„Ano. S otcem a bratrem jsme ho našli zmrzlého v sibiřské tajze... Jeho listiny jsem vzal k sobě a od těch dob žiji na jeho pas, poněvadž vlastního nemám. Lidé, vězte, jednali se mnou a s mými milými velice zle a nepravdivě,“ pokračoval neznámý. „Obvinili nás ze zločinu, jímž jsme vinni nebyli, a vsadili nás do vězení. Nám se však podařilo odtud prchnouti... Můj otec a bratr upadli však záhy opět do rukou policie, já pak jsem se zachránil, a díky pasu, nalezenému v kapse starcově, jenž, jak pravíte, byl vaším otcem, mohu žíti ne-li docela, tedy aspoň trochu klidně. Aby život můj byl úplně spokojený, jest mi přesvědčiti lidi, že jsem skutečně onen starý ptáčník Kašinov, na jehož listiny žiji. To však se může státi jen pomocí oné dívky, již nazýváte Sibiročkou a kterou jsem hledal všude, až pouhou náhodou jsem ji našel tady... Ona mne musí uznati za svého dědečka, jakmile bude v mých rukou, a pak mne budou všichni pokládati za starého ptáčníka, o němž se domnívají, že beze stopy zmizel.“

„Mluvíte pravdu? Můj otec opravdu zemřel?“ přerušila Anna Štěpánovna chvějícím se hlasem neznámého.

„Zemřel a je pohřben. Proč bych vám lhal? O to však zatím nejde. Za několik dní odjedu do Sibíře, kde se ve vězení trápi můj ubohý, nevinný otec a bratr. Musím je zachrániti stůj co stůj. Sibiročky nutně potřebuji, a to hned! S ní bude mi snadněji dostati se do známých míst. Lidé mi pak spíše uvěří, že jsem týž člověk, na jehož listiny nyní žiji. Prosím vás, abyste mi přispěla. Vám to nebude obtížné, protože sama, nevím, z jaké příčiny, chcete se zbaviti onoho děvčete. Nezapomínejte však: všechno musí zůstatí úplně tajemstvím, jinak... nedávajte vinu mně; dostanu vás a po svém se s vámi vypořádám, zradíte-li mé tajemství!“ zakončil tulák svou řeč tak surovým tónem, že se Vichrova při jeho slovech zase celá otřásla.

Opět zavládl delší mlčení. Potlačivší vzrušení, Vichrova se nasměle otázala svého společníka:

„Jak a kam vám mám dodatí děvče?“

„Ubytoval jsem se na Narvské ulici v hostinci „Bajkal“. Zítřka večer mi holku přivezte! Budu vás očekávatí,“ obrátil se k Vichrově již tónem rozkazujícím.

Pokrač. příští úterý

Rekreační vozidlo

Cestovatelka Milada Kozáková.

Manželé Liškovi a náš Venda

Tak o tom často uvažují, proč takový pojízdný domeček se jmenuje rekreační vozidlo, a kdo se vlastně rekreuje. Asi se rekreuje ten, kdo vozidlo právě prodal, a možná též je to rekreace pro benzinové pumpy. Neb když takové vozidlo u pumpy zastaví, vycucne veškerý benzin, a majitel pumpy si namastí kapsu. Dá na pumpu cedulku "Vyprodáno", a už je zrekreovaný.

Nuže, vydali jsme se na Mammoth s Liškovými, kteří takové rekreační vozidlo vlastní. Když do toho člověk vlezde, je okouzlen vymoženostmi miniaturního světa. Prostě, je tu vše - včetně záchodu a sprchy. Ovšem člověk nesmí být moc tělnatý, aby se mu zadek do záchodu vešel. Přesto, že Vašek říká, že máme zadky jako když srazí mravenec paty, raději jdeme za šera ven za vůz, anebo někam do shopping centra.

nákupního střediska.

Dorazili jsme na Mammoth zvečera za šera, a po výborné večeři začalo rozestýlání postelí. Prý je tady místo pro šest lidí, ale já myslím, že jsou tím míněni podvyživení trpaslíci. Vaškovi bylo přiděleno nejlepší lože, a protože je pro dva, tak by mělo být i pro mě. Kriticky se na to dívám - znám Vaška, jak ve spaní nacvičuje sletová prostrná. Ríkám: "To skončí na zemi jako Olda v San Francisku, když tam jeli sokolové na volejbal a chudák Olda si vybral za partnera na přenocování Vaška. Pak spal celou noc na zemi. No, zkusit se to ale může. Za chvíli říkám, že přece jen zkusím tu palandu nad ním. Sice mám takový dojem, že mě tam chytne klaustrofobie (chorobný strach před uzavřeným prostorem), ale zkusit se to musí. No, vylezla jsem tam akrobaticky jako pytel brambor. Široké to je dost, prý pro dva. Ale začala jsem v duchu počítat, kolik budu mít do rána bouli na lebedě. Kdyby tu byl člověk se širší pávní, tak se tu pod tou střechou neotočí. A co teprve, kdyby se nadmul. To ho odtud nevytáhnou. Tak znovu dolů k Vaškovi.

Do toho hořeního lože se uložil Jirka jako prádlo do šuplíku. Na

hlavu si vzal vlněnou čepiti. Ríkám mu, že si měl vzít dvě kvůli těm případným boulím, a že by též pro ochranu nosu byl dobrý takový kartonový nos, co se nosí na maškarní. Ale Jirka je štíhlounký sokol a spí jako zkamenělé dřevo. Tak to je o něj postaráno.

Znovu jsem si to rozmyslela, že s Vaškem to nepůjde, a odhaduji visuté lože, na němž se uvelebila Květa. Je asi o dvacet centimetrů níže, tedy má větší prostor mezi lůžkem a stropem. Květa ve spacáku tam nezabírá větší místo nežli mumie, a tak jsem se rozhodla vysplhat za ní. Jsem zvyklá balancovat na okraji postele.

Tak konečně, všichni uloženi, končíme ještě spoustou vyprávěných vtipů.

Ráno! Ten pohled na zasněžené hory vynahradí veškerý 'komfort' rekreačního vozidla. Žádné moře světa není tak krásné, jako jsou hory. Vůně stromů, vůně pálicího se dříví z nescíslných krbů, vůně sněhu, ale jednu starou vůni postrádám. Tu vůni lyžařských vosků, co náš tatík horkou žehličkou roztíral na naše prkynka, když jsme byly malé žáby.

Vyjeli jsme si lanovkou až na vrcholek hory Mammoth. Nad zasněženými horami je sytá modrá obloha. Chvilu obdivujeme horské panoráma, a jelikož to tu pěkně fučí, vracíme se raději dolů. Odpolední vyjížďka je na Twin Lakes, kde se Květa a Jirka vrhají na okružní túru. (cross-country trail). Nezmarové!

A je znovu večer. Usídlili jsme se na stejném místě a s pokračujícím večerem se venku rozdovádí fukč, větší a větší. Všichni jsme byli pro to, jít brzy spát, takže obvyklou černou hodinku jsme brzy utnuli. V noci byl vítr tak silný, že naše osmitunové vozidlo se s námi houpalo jako kolébka.

Obávala jsem se, že ráno z lyžování nejen nic nebude, ale že nebudeme moci vylézt ven a také ne odjet. V duchu jsem si říkala, jak je to dobré mít dost jídla s sebou. Co když tu uvázneme dva, tři dny. Byla to hrůzostrašná noc, jako dělaná pro dobrodruhy jako jsme my čtyři. Nechybělo moc, aby nás to nepřevrátilo.

Ráno se vítr trochu umoudřil. Vaška jsme vysadili na sjezdovce a Květa s Jirkou se vydali na nějakou tu vycházku. Také jsem to chtěla udělat, ale to nebyl sníh, jen úplné náledí. Než jsem se nadála, již jsem seděla na zadku. Tak si dávám raději procházku po suché, zametené silnici. Stejně je to požitek. Obdivuji tu modrou oblohu nad bělostnými svahy, ty větrem ošlehané stromy, bojující o svou existenci s tou poslední troškou zeleného jehličí, které vítr ještě nezdoval. Do hlubokých závějí zabořené horské chaty. Jak útulno je tam uvnitř, když venku bouří sněhová vánice a v krbu hoří voňavá polena. Vracím se do našeho rekreačního vozidla (Jirka mi zde zatopil), a je tu skoro tak krásně jako v té horské chatě. Do zasněžených strání se vkrádají modré a fialové stíny, naši lyžaři se vrací do vyhřátého RV. K večeři je guláš s knedlíkem. Ještě si zahrajeme karty a brzy se uložíme k poslednímu spánku.

S Vaškem jsme zvolili pro spaní systém sardinek: lehli jsme si nohama proti sobě, čímž jsme získali větší místo pro ramena. Vašek se omezil na prostiná pouze rukama, jen jednou se mu podařilo mě kopnout do nosu.

Ráno první vstává Jirka, zatopí a postaví vodičku na kafe. Venku mrzne jen to praští. Sluníčko a zasněžené hory se na nás smějí v plné kráse. Ale je den odjezdu - musíme jim zamávat 'Na shledanou'. Nebýt toho, že večer musíme do sokolovny, ještě bychom tu zůstali. Borci Liškovi a Vašek by si ještě krásně zalyžovali. a já bych si ještě krásněji natloukla.

PEN Club a Václav Havel

Velkou většinou hlasů byl na mezinárodním kongresu PEN Clubu v holandském městě Maastricht přijat návrh exilového PEN Clubu německé jazykové oblasti, aby Mezinárodní PEN Club navrhl českého dramatika Václava Havla na udělení Nobelovy ceny míru 1989. Návrh v Maastrichtu byl vypracován podle oficiálního návrhu exilového PEN Clubu, který byl zaslán do Osla již v únoru 1989.

Generální tajemník Mezinárodního PEN Clubu, francouzský spisovatel Alexandre Blok v dopise prezidentovi exilového PEN Clubu dr. Rudolfo Strobingerovi napsal, že ini-

ciativa exilového PEN Clubu nalezla u naprosté většiny center PEN Clubu z celého světa souhlas. Blokh dále píše, že generální sekretariát Mezinárodního PEN Clubu zaslal již oficiálně svůj návrh do Osla, při čemž se také mezinárodní PEN Club opírá o zdůvodnění exilových spisovatelů.

Mezitím obdržel exilový PEN Club dopisy dalších národních center PEN Clubu, v němž vyslovují prezidia souhlas s návrhem exilového PEN Clubu a prohlašují, že ve svých zemích získávají pro tuto iniciativu další organizace kulturních a vědeckých pracovníků.

NP

Ten kdo investuje bohatně NEMOVITOSTI NA PRODEJ

JIŽNÍ CICERO - 35. ul.
a AUSTIN

16ti flat, novější s gará-
žemi. Všechny byty tři
a půl pokoje.
Prům - 69.000 dolarů
za rok.

N. RIVERSIDE
8-flat, novější
Čermákova tř. a 17. Ave.
2 byty - 4 pokoje
6 bytů - 3 pokoje
8 lednic, 8 sporáků,
8 air cond.
KUPTE, pokud jsou
procenta nízká!

MIKI SPIGL

Cermak Road Realty
6226 záp. Čermák tř.
Berwyn, Ill.
č. tel.: 484-4800

WANTED TO BUY

Old Toys, Cars, Trucks, Foot-
ball and Baseball Cards, Old
Tins, Coffe, Tea, Tobacco,
Japps Potatoo Chip Cans, Old
Magazines, Cracker Jack Items,
Iron Mechanical and Still
BANKS, Marbles, Old Walt
Disney Items, Lone Ranger,
Batman, Gene Autry, Old Comic
Books, Beer Steins and Glasses,
Old Postcards.

Call NORM at 863-8979
or 447-7955

Seznámení

35letý inženýr sportovec, hledá
stíhloou, inteligentní dívku
k vážnému seznámení.
Zn. "D. T." do redakce

Seznámení

Nino hledá seznámi s dívkou -
rodinný život a přátelství. Tel.:
348-3795.

Kde možno koupit Hlasatel:

Austin a Čermák Rd., Cicero,
ve stánku

Miloš Pančner,
6038 W. Čermák Rd., Cicero.
Prague Sausage,
6312 W. Čermák Rd.,
Berwyn - pouze nedělní
Redakce Hlasatele,
6426 W. Čermák Rd.,
Berwyn.

Fred Pančner,
6514 W. Čermák Rd.,
Berwyn.

Roh Oak Park a Čermák Rd.,
Berwyn - stánek.

26th a Ridgeland,
Berwyn, stánek - nedělní.

Čermák Rd. a Ridgeland,
Berwyn, stánek - nedělní.

Čermák Rd. a East Ave.,
Berwyn, stánek.

V New Yorku: Candy Store,
1437 - 1st Ave.,
New York, N. Y.

TUNIS - Turecko

Vůdce Organizace pro osvobo-
zení Palestiny (PLO) Jasir Arafat
prohlásil na tiskové konferenci,
že jeho organizace nemůže nadále
uvažovat o podpoření izraelského
plánu pro uspořádání voleb v
Izraelem okupovaném palestinském
území, když izraelský mini-
sterský předseda Yitzhak Shamir
vyslovil nové podmínky pro jed-
nání o mír na Středním východě.
Mezi ně patří, že nebude zřízen
žádný palestinský stát na území
nyní kontrolovaném Izraelem, že
nedojde k volbám v okupovaných
územích, dokud neskončí 18 mě-

JOHANNESBURG - Jihoafrická republika

Jihoafrická vláda ohlásila, že
prezident P. W. Botha se setkal s
uvězněným vůdcem organizace
Afrického národního kongresu
Nelsonem Mandelou. Na schůzce
trvajících necelou hodinu měli oba
vyjádřit podporu pro pokojný
vývoj v jihoafrickém státě. Zprá-
va vzbudila spekulace, že Mandela
by mohl být propuštěn z vězení
dříve než Botha opustí prezident-
ský úřad na podzim tohoto roku.

Portrait
of a
Great
American
Investor

U.S. SAVINGS BONDS

1-800-US-BONDS

1. května 1891 byl založen Denní Hlasatel

Našim milým čtenářům na vědomí:

Při prohlídce knih jsme
zjistili, že mnoho našich
čtenářů "čte na dluh". Pro-
to jsme byli nuceni rozestat
velký počet upomínek, což
nám zabralo hodně času, a
také stálo hodně peněz za
poštovné, které je dnes vyso-
ké. Prosíme, zasílejte před-
platné včas. Děkujeme.

siců trvajících povstání, že Arabové
ve východním Jeruzalémě se ne-
budou moci na volbách podílet a
že židovské osídlování okupova-
ných území bude pokračovat.

PANAMA CITY - Panama

Skoro 150 ozbrojených milicio-
nářů zablokovalo vstup do velké
americké vojenské základny na

protest proti tomu, co nazývají
nedostatek respektu Spojených
států pro Panamu. Panamské
ministerstvo zahraničí obvinilo
americkou armádu z provokací a
zastrašování při provádění vojens-
kých manévrů v civilních oblas-
tech blízko Panamského průplavu.
Velitel americké jižní armády
brigádní generál Mark Cisneros
sdělil, že on nařídil vojenské
cvičení a že v nich bude pokračo-
vat.

Dodrží se sliby...

protože by komunistická strana jinak
vyjednávání oddalovala. Komunisté
zřejmě chtějí navenek budít dojem,
že na jejich straně jsou masové
organizace a na opačné straně jen
kaleidoskop malých opozičních skupin.

Podepsaná dohoda jasně stanoví dva
hlavní cíle dialogu: Určit směrnice
politického přechodu k demokracii a
diskutovat o úkolech spojených s
překonáváním hospodářské a politické
krize. I když výsledky vyjednávání
nebudou mít platnost zákona, zúčastněné
strany se zavazují, že všemi prostředky
zajistí realizaci každého usnesení. To
v podstatě znamená, že komunistická
strana, která má v parlamentě velkou
početní převahu, má zaručit, že Národní
shromáždění schválí každý návrh
zákonu, který bude výsledkem rozhovorů
s opozičním kulatým stolem. Komunistická
strana slíbila, že nepoužije své většiny
v parlamentě k tomu, aby blokovala
vyjednávání s opozicí. Je tedy
pravděpodobné, že se parlament vzdá
některých pravomocí a spokojí se s tím,
že bude v příštích měsících ratifikovat
usnesení, která byla přijata jinde. Jelikož je
opozice na těchto jednáních zastoupena
mnohem lépe než v Národním shromáždění,
je tato situace jejím zřejmým úspěchem.

Předmětem jednání jsou následující body:
ústavní změny, nový volební zákon,
datum všeobecných voleb, změny
některých paragrafů trestního zákoníku
a hlavně záruky, že nedojde k násilnému
zvrácení reformu. Mluvčí opozičních skupin
Imre Konia, člen Nezávislého svazu
právníků, prohlásil na zahajovacím
zasedání, přímo přenášeném televizí,
že jde o to, aby se mírovými prostředky
prosadily nesplněné cíle tří maďarských
revolucí. Uvedl, že si maďarský národ
16. června připomněl potlačení poslední
z těchto revolucí, povstání z roku 1956.
V ten den byl znova s plnými poctami
pohřben popravený ministerský předseda
Imre Nagy a jeho čtyři spolupracovníci,
které stihl stejný osud. Konya je ve svém
projevu označil za oběti konstruovaného
politického procesu. Důsledky porážky
povstání jsou podle něho hospodářství
neschopné soutěže, bezmocná společnost,
masová chudoba a demoralizace. Výsledkem
zahájeného dialogu, jak řekl, má být
svrchovanost lidu na základě voleb s
otevřeným koncem. Slova 'otevřený konec'
zřejmě obsahují výstrahu, že komunistická
strana musí přijmout případnou porážku
ve volbách, které se mají uskutečnit
nejpozději v létě příštího roku. Se
šřetelem na tuto okolnost si opozice
vyhradila, že ozbrojené síly nesmějí
pod jakoukoliv záminkou dostat rozkaz,
aby vyřešily eventuální politický konflikt.

Ve vyjednávání se pokračovalo 21.
června diskusí o legalizaci politických
stran. V souvislosti s novým dialogem
není bez zajímavosti výrok člena
maďarského politbyra Imreho Pozsgaye,
jednoho ze zástupců strany na jednáních
s opozicí, v rozhovoru s dopisovatelem
turínského deníku La Stampa. "Jestliže
antireformisté zvítězí v Sovětském
svazu", řekl Pozsgay, "bude to tragédie
pro Sovětský svaz, ale nezastaví to
demokratizaci v Maďarsku. Tento proces
už je nezadržitelný."

When you have questions about investing...

see the Banking Professionals

At the Affiliated Bank/Western National we take a personal interest in our customers. We take the time to listen to your needs, answer your questions and discuss your investment alternatives.

We offer a complete range of financial services including discount brokerage and insured tax-exempt Unit Investment Trusts.

The affiliated Bank/Western National... we have the personalized service you need and the investments you want to help you effectively manage your money.

Affiliated Bank/Western National

5801 West Cermak Rd. 6001 West Ogden Ave.
Cicero, IL 60650 Cicero, IL 60650

Depositors insured
up to 100,000 dol.

Phone 656-2000

Member
FDIC

(Pátý týden v červnu)

Na televizní reportáži z Israele jsme viděli rabína, který z čista jasna prohlásil: "Děti musejí být odstraněny z předních linií palestinského povstání!" Zřejmě měl na mysli výrostky v jejich 'nácti' letech, abychom si 'zimitisovali' anglické 'teens'. Snad má pravdu, jen nám tak napadá, co se asi stane, až v první linii nespokojených Palestiňanů budou dospělí mužové.

Zdá se, že nemine takřka dne, aby někde někomu a z něčeho neutíkala nafta, a hlavně někam. Po případě tankové loď Valdez, která nebyla ovšem prvá svého druhu a jejího nešťastného kapitána, který se stal kopacím míčem, přišly další nehody, ale zdá se, že jim již není věnována zdaleka taková pozornost. Tak se rozsypala tanková loď v Delaware River u Wilmingtonu, jiná u pobřeží Long Islandu, další v Houstonu v Texasu atd. . . Není možné všechny ty nehody a místa nosit v hlavě. Teče jim olej z pobřežních vrtacích zařízení atd. .

Zmínili jsme se již krátce o těchto případech a dnes jen opakujeme jeden z hlavních důvodů nehod. Přílišná váha nákladu loď, její rozměry na délku i výšku jsou zcela úměrné, vloženy kritické k úkolu, který je od těchto dopravních nákladních prostředků považován. Stroje jsou naprosto neúměrné a nedostatečné k váze, kterou mají pohánět. Jelikož úkolem loď je jen přepravovat velké množství, váhu, oleje na velkou vzdálenost, těch několik hodin, než loď dosáhne své maximální rychlosti nehraje žádnou roli. Stejně to je se změněním směru či v případě, že loď musí být zastavena. Prostě manévrování loď je velice pomalé a setrvačnost její v důsledku velkého nákladu, váhy a nedostatečně silných strojů příliš velká.

Dalším kamenem úrazu jsou rozměry. Materiál lodí z něhož jsou stavěny není úměrný k jejich rozměrům. Točivý pohyb kolem všech tří os loď, dle kterých byla projektována je neúnosný a musí dříve či později způsobit únavu kovu i základních konstrukčních jednotek jako jsou žebra, kýl a pod. . . Stejně je tomu s vrtacími zařízeními umístěnými na moři. Zajištění těchto platform proti pohybům způsobeným kolísáním vodní hladiny je velice nákladná záležitost. Střední cesta, která je užívána však nestačí. Mimoto, co je 'střední cesta' a co je 'maximum' bezpečnosti? Toto vše je otázkou peněz. Chceme-li mít naprostou bezpečnost, a to se také týká t.zv. terorismu na letadlech, pak za to musíme platit a to tolik, že se nám přestane taková činnost vyplácet - nebudeme si ji moci ani dovolit.

Proto je nutno hledat nové cesty, novou energii. Nejlepší energií je elektřina. Mimoto je základní silou, a dle mého skromného úsudku, tou jedinou silou hmoty. Elektrárny, kde topná síla nutná k pohonu generátorů je získávána z atomové energie, je zatím daleko nejhospodárnější cestou. Technické potíže někdy spojené s bezpečným provozem atomových elektráren lze zajistit daleko lépe, snadněji a hospodárněji, než jsou tankové loď, vrtací platformy, distribuce nafty, její skladování a i její užití.

K tomu všemu je však zapotřebí jedné věci a to je vyhodit neschopné lidi z míst na která nepatří a najít nějaký způsob, aby schopní lidé se dostávali kupředu a ne protekční děti či ti, kteří mají dobře proříznutá ústa či dovedou vládnout perem. Avšak '... proč plakat nad rozlitým mlékem, když je v něm vody stejně dost?' (Popelka Patsy).

"Člověk si zvykne i na sezení na bobku", říkávala moje babička. A tak tomu je bohužel i s Čínou, míníme události posledních týdnů. S odstupem doby celý ten masakr, ty všechny lži Pekingu, budou zařazeny do té dlouhé historie, ke které je referováno jako k problému 'žlutého nebezpečí'.

Jen si představme, že by bývali vyhráli studenti a demokracie, ačkoliv si nejsme tak zcela jisti, co pod tímto pojmem mínili. Od sochy Svobody k svobodě v demokracii je ještě dlouhá cesta, nejsou to synonymy, tak jako nebyla a není 'Cesta demokracie' od Masaryka, jak dokazuje politický život jejího autora. Co nás hned zarazilo byla přímo zuřivá akce studentů na náměstí Tiananmenu proti těm, kteří inkoustem a zcela správně, pošpinili obraz Mao Tse-tunga. Stále vidíme ten obrázek, díky televizi a videokamerám, jak studenti vedli 'viníky' a předávali je policii. Někdo by mohl argumentovat a proto se o tom ihned zmiňujeme, neboť známe své 'papenheimské', že studenti nechtěli udělat něco, co by popudilo vládnoucí komunistické bonzy. Tož k tomu ihned dodáváme, že tito bonzové byli popuzeni i 'nenásilnou' revolucí a hesly studentů bez ohledu na opatrnost a taktiku studentů. Prostě se nám zdá, že tito studenti chtěli demokracii s Mao Tse-tungem, asi jako Gorbačov chce demokracii a kapitalismus v čele s komunistickou stranou. Vždyť ani Dubček nebyl jiný. Jen jeho hloupoučkový rozumek nedovedl pochopit, 'proč by svět nechtěl přijmout komunismus a socialismus s lidskou tváří bez nucení, bez násilí'. - "Vždyť je to, kolegové, tak krásná myšlenka, budete pracovat jen podle svých schopností a vše co potřebujete dostanete. . .", blouznil můj učitel Ladislav Štoll v letech 1945-1948,

když jsem studoval VŠPS v Praze a pilně navštěvoval všechny jeho semináře, i speciální, za něž jsem dostal dobrý kredit. Díky Vám, pane profesore Štolle, soudruhu Dubčeku, básníku Jaroslavu Seifertovi, tomu bolševíkovi z první republiky, který se lišil od druhých jen v užití způsobu, jak nám, buržoasií zakroutit lépe krk, díky vám Horo, Buriane, Fučíku, všechny vás známe ve své pravé podobě. Vaše pozdější politické kotrmelce, ohebnost vašich hřbetů a poddajnost vašich charakterů nás nikdy, ba ani ne na vteřinu, neoklamaly.

A tak stojíme před velkou otázkou, která asi nikdy nebude zodpovězena: Co by se asi stalo, kdyby studenti na náměstí Tiananmenu vyhráli? Co by asi vyhráli?

Rozhodně, ale k něčemu to bylo dobré: Čína je tam, kde byla před tisíci lety. Co by se asi stalo? Západ by vrhl všechny své síly, aby mohl dělat 'business', kolečka by se začala točit, technické myšlenky západní civilizace by byly uskutečněny v Číně, ve výrobě a pod. . . Místo Japonska se 122 miliony obyvatel, měli bychom totéž s více než s jedním bilionem obyvatel, pracujících tak, jako Japonci za onu pověstnou 'hrstičku rýže za den'. A naše civilizace by se 'šla klouzat'. **Na Filipínách komunističtí povstalci napadli jednu vesnici, vypálili kostel a stavení.** St'ali hlavu dvěma farářům a zavraždili několik desítek lidí. Po nájedzu uprchli na koních.

Někdo se může ptát 'Co nového?'. Ovšem, že toto není nic nového. Konečně každý komunista musí souhlasit s vraždami, jinak by se nikdy a nikde nedostali k moci, s výjimkou Československa. Tam nejen vraždili, ale měli také vydatné pomocníky a společníky. Je ovšem dosti nového. Dne mají více různých tváří a masek. Jednu mají v Číně, druhou v Moskvě, třetí ve Varšavě, čtvrtou v Mad'arsku, pátou v Praze, šestou na Chico universitě - i když jde o bývalé komunisty - v Kalifornii. Někteří vystoupili ze strany či byli 'vyhozeni', ale jedno je jisté: Kdyby opět nastal zlatý věk komunismu, byli by všichni opět nazpátek v rodné, samospasitelné straně. Z naší zkušenosti víme, že nacisté a komunisté mají mimo základy svých filosofii mnoho znaků, charakteristik a rysů společných. Jsou jako šváby: nečistí, přenášejí nákazy a lze je těžko vyhubit. Zvyknou si na DDT a všechny jedy, které jim dáte, jen si na nich pochutnávají. klouznou a přežívají. U nacistů to poslední bylo otázkou času. U komunistů to bude stejně.

Zeptáte-li se těch, kteří si pamatují příchod sovětských vojáků po válce v roce 1945, co bylo na nich nejtýpčtější, dají vám asi několik charakteristik, ale vsadím se, že v jednom se budou jejich výpovědi shodovat: První jejich frázi bylo 'Davaj časy!' a prvním gestem byla natažená ruka s vysoukaným rukávem a na ní řada hodinek. Po nich byli jako posedlí. Bylo to až legrační. Lidé se smáli, až nám někdy bylo nevolno při pohledu, co komunismus udělal z lidí.

A tak jsme se včera velmi zasmáli. Reportáž z Itálie ukazovala nejluxusnější zlatnické obchody v Římě, kde prodávali sovětské náramkové hodinky! Ceny se pohybovaly mezi jedním a dvěma sty dolarů. Dle obrázků branych na krátkou vzdálenost bylo zřejmé, že jsou velmi humpolácké, tlusté, veliké a natahovací! Odborníci-komentátoři se shodovali ve svém úsudku, že tato nová móda je výsledkem 'garbomanie', která zachvátila nedávno Německo při návštěvě proroka demokracie, svobody a mravnosti - Gorbyho. Vzdor tomu všemu přece jen 'kupit časy' zní lépe než 'davaj časy'.

Zatím, co sověští agenti prodávají hodinky hloupým lidem, Sověštíci mají potíže s jinými výrobky. Nepříjemnou stránkou těchto výrobků je ta skutečnost, že jejich mizerná kvalita se provaluje na veřejnost, kdežto selhání hodinek zůstává soukromou záležitostí obětí, která si je koupila.

Tak nedávno se na pařížském letišti Le Bourget zřítilo 'nejmodernější stíhací letadlo světa při provádění celkem jednoduché akrobacie. Přířímými svědky byly statisíce diváků a nepřímými milióny, kteří viděli tuto katastrofu na televizních přijímačích.

Další sovětská ponorka se stala předmětem pozornosti celého světa, když se dostala do vážných potíží v norských vodách. Jednalo se o ponorku třídy 'Echo II.' z roku 1960. Ztratila torpédo, řadu kontrol a musela se po povrchu vrátit na svou základnu v SSSR.

Před dvěma měsíci událo se něco podobného ve švédských vodách, jenže tehdy zahynulo asi 42 sovětských námořníků. Dle sovětských pramenů jedná se o špatnou řemeslnickou práci. Toto příznání mohou naivní lidé vykládat si jako důsledek glasnosti, či jako glasnost samu. Jenže tato 'upřímnost' či 'otevřenost' má svůj háček: Nehody se staly před zraky milionů a tak to je potom velmi těžké něco zamlčet. Je to ovšem pokrok. Dejme chválu tam kam patří. Nedávno by sovětská propaganda upřela člověku nos mezi očima, jak to dělají jejich čínští soudruzi dnes. Gorbačov apeluje ke 138 národnostem Sovětského svazu, aby se umírnily ve svých požadavcích o

Pokrač. na str. 12

(Pátý týden v červnu)

autonomii či dokonce ve svých snahách o osamostatnění, oddělení od SSSR. Všechny prý mohou ztratit, říká náš přítel německého lidu, jejich Gorby, jen neříká co. Snad by nám lepší vysvětlení dala 'bible', 'kredo' a nejdůležitější dokument komunismu vůbec, jejich Komunistický manifest a to hlavně tato fráze: 'Proletář nemá co by mohl ztratit, jen své okovy, ale může vše získat.' Pěšky jako za vozem. To se týká i národnosti a každého člověka v SSSR.

Z národností SSSR nikdo, s výjimkou Rusů, není tak silný, aby sám o sobě obstál nejen svou politickou nezávislostí, ale hlavně hospodářskou soběstačností. Druhý největší t. zv. národ Sovětského svazu - Ukrajinci, mají nepřekonatelné potíže se svou identifikací (totožností) etnickou, územní a historickou.

Eventuelní rozbití Sovětského svazu z důvodů národnostních může přinést v otázce nástupnictví tyto variace (Termíny zde užitá nejsou žádnými návrhy na eventuelní pojmenování politické formy dnešního území SSSR a bývalého Ruska, pouze pracovní definicí integrace či diferenciací, která bude následovat rozpad SSSR): Spojené státy Euroasie; Spojené státy Ruska; Federace Auroasie; Federace Ruska, Běloruska, Ukrajiny a Besarabie vs. Federace asijských národů; naprosté osamostatnění, sebeurčení a svrchovaná suverenita území té či oné etnické skupiny či národa.

Silně pochybujeme, že se zřetelem k historickému vývoji pokročilých národů západní Evropy, došlo by k extrémní možnosti, jakou by bylo naprosté rozdrobení dnešního SSSR. Nezbytným výsledkem by pak byla věčná válka, bída a zničení všech, ovšem v jiném smyslu než bylo užití stejných slov Gorbačovem. Je třeba, aby národy a 'národy' SSSR měly společnou základnu k vzájemné spolupráci, tedy něco zcela jiného, než diktatura proletariátu, diktát Ústředního výboru komunistické strany a politická centralisace, jak má na mysli Gorbačov. V opravdové demokracii s přesně definovanou ústavou, rozhodně ne amerického starobylého typu, zákony se zárukou nezadatelných občanských práv pro jednotlivce a jeho instituce, každá a jakákoli spolupráce mezi různými partnery je možná.

V uspořádání útvarů v tomto duchu vidíme obraz velkých politických skupin příštího století. Jednotný trh americko-kanadský, který byl formálně založen a prakticky již začíná, jednotný trh evropský v podobě ES (Evropské společenství), který prakticky existuje a formálně vejde v platnost v roce 1992 a jednotný trh budoucího Ruska a nástupnických států, jak bylo naznačeno nahoře a jejich vzájemná spolupráce, jsou budoucností lidstva a bezpečnou cestou v pokračování a zlepšování naší západní civilizace. Nutno se také zmínit o Australii, která svým charakterem i tradicí patří do skupiny americko-kanadské.

Afrika, Střední východ a 'zbytek' Asie jsou svým vývojem a politickým, hospodářským, kulturním, psychologickým a sociologickým státem příliš vzdáleny západní civilizaci a z těchto důvodů, jakož i časového nároku k uskutečnění nutných změn a přizpůsobení se přítomnosti, nepřipadají zatím prakticky v úvahu.

Tož co je nového, ptáte se?

Od Filipín, komediantské politiky, NEPu, pardon, perestrojky, 'aušusových' ponorek, letadel až po hodinky stejné kvality zhola nic. Vše je při starém. Gorby zkouší svět, zda uvěří jeho novým trikům. Komunisté jsou jako ti zloději: znají jenom jeden trik a musí to být moc velký hlupák, který by jej neprohlédl. Ale najdou se! Tak zvaný prezident Beneš, tak jeho vláda, tak zvané Prozatímní národní shromáždění, t. zv. Ústavodárné národní shromáždění, t. zv. dekrety, t. zv. presidenta republiky o znárodnění, retribuční dekrety, t. zv. poslanci, t. zv. členové vlády, t. zv. kontinuita ústavy z roku 1920, ti všichni naletěli známému triku obyčejného zloděje a vraha, který se skrýval pod rouškou a hesly komunistické strany. Je jen k nepochopení, že jim kdo mohl vůbec naletět. To redukuje takové osoby na úroveň toho nejnižšího, co také vegetuje v lidské společnosti. Ale jednoho dne - a nebude to dlouho trvat, svět pochopí. . .

V popředí nejdůležitějších událostí čtvrtého týdne v červnu byly plenky. Plenky? Ano plenky! To jsou ty tentoc pro děťátka. Ohromná novina! Matky nebudou nuceny již více odhazovat špinavé plenky, které zapáchají v kuchyňském koši, v koutu koupelny, v popelnici, na veřejných smetištích, kde jsou rozhrabovány vši živoucí divočinou a pod. . . Byly vynalezeny znovu upotřebitelné plenky!

Jak je tomu dlouho, kdy matky vyvábely špinavé plenky, takže byly čistější a zdravotně bezpečnější než 'poslední řev sezóny' jakou byly plenky představené společnosti před několika lety, plenky, které se po jednom užití prostě vyhodily. Málokdo zná a pamatuje něco, co se událo před jeho narozením, proto jsou znovuupotřebitelné plenky takovou novinkou, že se dostaly mezi přední zprávy světa. A pak se divíme, že si tolik lidí nepamatuje co se stalo včera v politice, historii, kultuře a mravnosti. Zdá se nám, že řadu komplexů jmenovaných je složitější než plenky.

Nové vedení Iránu má se k světu. První návštěva staronového režimu, alespoň do tohoto dne, patřila Moskvě. Důvodem jsou 'hospodářské' smlouvy, ale nade vše zbraně. Prostě bez zbraní vládnout nelze.

Teheran potřebuje úvěr. Jak pikantní! Moskva také. Proto také ta perestrojka. Gorbačov má ve Spojených státech vlivné přátele. SSSR je již zadlužený až po krk, ale chce další úvěr. Jistě, že jej dostane! Washington do Moskvy a Moskva do Teheránu! To zní nějak povědomě. Již si vzpomínáme! Z něčeho podobného byl přece obžalován plukovník North, jen v řetězu W-M-T prostředníkem bylo hlavní město Israele, ovšem to, co se nachází na Středním východě v Palestině, podivné jsou cesty perestrojky, ještě divnější je duch giasnosti. A to má zachránit Gorbačova, přesněji bolševismus. A studená válka jde dále!

Snad se bude někomu zdát, že jsme příliš tvrdí na bolševiky, kteří zatím ještě požívají podvodně získané 'úcty' ve světě. Nermut'me se. Jen si vzpomeňme na Hitlera, jak byl uznáván. Dobrodruh Charles Linndberg, senilní ministerský předseda Velké Británie Neville Chamberlain, lord Runciman, vyložený agent německé a maďarské šlechty a vůbec celý svět uznával pana Hitlera. I československá vláda, neboť bylo zakázáno dělat na něho vtipy v divadlech, ano od této vlády složené z rodičů a nositelů bolševismu. Existují však ještě další důvody, proč lidem a hnutím, které se dopustily zločinů proti ústavě a národu v roce 1945, nikdy neodpustíme a ani nemůžeme: Naši kamarádi a spolupracovníci od roku 1945 byli popraveni, mučeni v uranových dolech v Jáchymově, seděli dlouhá léta v žalářích, jejich rodiny byly zdecimovány, rodinné památky uchovávané generacemi, jako byly knihovny, obrazy, šperky a pod. byly rozkradeny, jejich dětem byl zamezen přístup k vyššímu vzdělání, majetek byl zabaven a opět zničen a rozkraden, zatím co dětem těchto rodičů byl umožněn přístup k vyššímu vzdělání bez ohledu, zda-li je jejich inteligence kvalifikovala na ně či ne.

Pokud tyto zločiny nebudou odčiněny, dotud ani jeden komunista nynější či bývalý, jakož i ti, kteří nesli vinu od roku 1945, jakožto 'vládní' či 'parlamentní' činitelé, nesmí a také nebude patřit do civilisované společnosti. "Já jsem nevěděl", "Já to tak nemyslel" a podobné jsme slyšeli od nacistů také. Toto není hrozba či plané povídání. Akce je připravena, aby byly alespoň zatím Spojené státy odvšiveny od těchto duševních bratrů nacistů a čínských komunistů. Rána přijde z nečekané strany. A doma? Národ si to s nimi vyřídí sám. Toto jest také část studené války.

JAKPAK JE DNES U NÁS DOMA...

Draví ptáci nasazeni proti polním škůdcům na Kroměřížsku

Způsobují miliardové škody

Ve Zdoučkách na Kroměřížsku se hraboš polní rozmnožil takovou mírou, že způsobuje místnímu JZD roční ztráty více než jedné miliardy korun. Chemické ničení čtyřikrát za rok nepřineslo očekávané výsledky. Nepomohly ani velké hony k odstřelu polního škůdce, nehledě k dlouholetým škodám, které způsobují chemické látky v půdě země.

Teprve za pomoci Českého svazu ochránců přírody v Divokách se situace již podstatně zlepšila. Jak píše Svobodné slovo, proti hrabošům byli s úspěchem nasazeni draví ptáci nejrozumnějšího druhu, pro které jsou tyto polní škůdci hlavní potravou. Ochránci přírody vytvořili nejdříve pro dravce nutné životní podmínky. Rozestavili na polích více než 100 sedáček pro káňaza — hlavního nepřítele hrabošů. Na vyšších stromech umístili na 50 plastických budek. Výsledky nenechaly na sebe dlouho čekat. Již po dvou měsících se usadily ve dvanácti umělých hnízdech poštolky, ve třech sovy a ve čtyřech nalezly domov kuny. A bohužel, jak list lituje, čtyři budky se ztratily. Biologičtí odborníci jsou přesvědčeni, že do příští kontroly se počet usídlených dravců zvýší. Posloužili i několika zajímavými číslly z jejich zkušeností. Párek kalousů (lesních sov) chytí denně asi 10 hrabošů. Se stravou pro mladé to činí roční úrodu u jednoho soviho páru přepočteno na měnu 190.000 korun. U poštolek se sedmi mláďaty je to asi 60.000 Kčs. Jedno káňaz za rok zabráni ztrátám na výnosech za 27.000 korun. Biologové odhadují, že již leros zaháždění dravci s mláďaty sniží ztráty na výnosech o nejméně 900.000 korun. A není nedůležité, že půda zůstane bez škodlivých chemikálií, uzavírá list. —ak—

Soukromá restaurace v Plzni

V Plzni byla otevřena první soukromá restaurace. Pokračuje v tradici dřívější hospody U Hrabáček, která existovala na téměř místě již před dvaceti léty. V mezidobí byly pohostinské místnosti přeměněny na byt. Nová restaurace v přízemním domku na hlavní ulici v Plzni — Boškově má 60 míst u stolů a čepuje desítku Gambrius, prodává láhovou dvanáčetku a má i studenou kuchyni. Majitel J. Hrabáček zůstává řidičem, avšak v podniku se zmen: v číšníka. Pomáhají žena a dospívající děti. Restaurace U Hrabáček mohla být zařazena klidně do třetí třídy, majitelé se však rozhodli pro čtvrtou. —čn—

Pokus o útěk do NSR

V polovině května se pokusilo osm východoněmeckých občanů — z toho čtyři děti — na hraničním přechodu ve Strážném v okrese Prachatice o násilný přechod do NSR. Šofer auta se snažil zvýšenou rychlostí prorazit vozidlem signální závoru. Úmysl se nezdařil. Došlo k havárii s odtržením střechy auta, přičemž byl usmrcen 9tiletý chlapec a několik dalších osob bylo lehceji zraněno. Dva muži se zbývajícími dětmi se přesto snažili dosáhnout západoněmeckého území útekem. Byli zadrženi příslušníky pohraniční stráže. —čn—